

SAVAITĖS IVYKIAI

Rašo VYTAUTAS

PREZIDENTAS Trumanas, savo metiniame pranešime Kongresui apie Amerikos gyvenimą, pareiškė viltį, kad demokratijos atsilauks prieš komunizmo diktatūrą. Jis ragino stiprinti krašto vidų, suteikiant piliečiams tinkamų namų darbų ir apsaugant jų sveikatą.

ANGLIJA pripažino kinų komunistinę valdžią, nes kitos išeities nėra. Kinų raudonasis vadas Mao dar uostosi su Stalinu Maskvoje. Nėra žinios, ar jiedu pasakels pasauliui savo tarpe pasirašytą sutartį ar ne.

KITAIŠ metais Amerikos valdžia numato turėti 5 bilijonų dolerių deficitą. Pajamų, busių 37 bilijonai, išlaidų 42. Šiais metais deficitas, taip pat, sieks 5 bilijonus dolerių.

STALINO šešėlis, Malenkovas, pasigyrė, buk Sovietų pramonė jau įstengianti pagaminti per metą 150,000 traktorių kolchozinkams. Amerikos pramonė pernai pardavė ukininkams 850,000 traktorių. Pagyrų puodas netaukuotas.

SOVIETŲ Sąjungoje ruošiamasi prie komunistų partijos kongreso, kurio nebuvė per dešimtį metų, nors tarėtų būti kas trys. Spėjama, Stalinas pasakels, kad Sovietijoje jau galima gyventi komunistiškai. Dabar, sako, gyvenama tik socialistiškai.

WASHINGTONE aukštieji karininkai ir mokslininkai svarsto budus gaminti hidrogeno (vandenilio) bombą prieš kurią atominės tik juokai.

AMERIKOS žydams praneša, jie turį sukelti 44 milijonus dolerių ir padėti 48 tukstančiams žydų atvykti Amerikon.

SV. TĖVAS pasakelbė šiuos metus jubiliejiniais ir kvietė visus krikščionis grįžti prie bažnyčios bei kovoti prieš bedievius. Amerikos lėktuvų kompanijos skelbia 14-kos dienų kelionę, su viešbučiais ir valgiu, į Romą ir atgal, su atsilankymu Prancijon, už \$635.

AMERIKOJE susikūrė komitetas patirti kas, ištikrųjų, atsitiko su 15,000 lenkų karininkų, kurie dingo Sovietijoje be žinios. Tapo užklausta Višinskio, bet šis nuo lapkr. 17 dienos, tyli kaip vandens burnon prisėmęs.

PEREITAIŠ metais Amerikoje pagaminta 6 milijonai automobilių. Šimet, sakoma, bus pagaminta tik 5 milijonai.

DAR slepiama tikrosios žinios, kiek iš Lietuvos žmonių išlupta sudaryti "dovana" Stalinui 70 metų gimtadieniui. Kovo 12 Lietuvoje

Nr. 2-iras

WORCESTER, MASS., SAUSIO (JAN.) 14-tą D., 1950 M.

Telefonas Dial 5-1094

Vol. XXIX

SUV. VALSTIJAS SIUNČIA TANKAS IR ŠARVUOČIUS Į FORMOSĄ

Washington, sausio 10. — 70 vidutinių Armijos tankų, Beveik 300 SUV. Valstijų Armijos tankų, ginkluotų karų ir žvalgybinių karų buvo sukriauti į laivus del pasiuntimo kiniečiam Nacionalistam į Formosą, gi Valstybės Sekretorius Acheson pasakė Senatui, uždarytų durų sesijoje, kad administracija stovi prieš militarišką įsimašymą paskutinėje Čiang Kai-šeko tvirtovėje.

Tarp pasiųstų karų buvo

100 ginkluotų karų ir 100 žvalgybos karų. Kinijos Pasiuntinybė sakė, kad jie buvo nupirkti pagal \$125,000, 000 fondą, nubalsuotą Kongreso 1948 metais del nacionalistų. Valdininkai sakė, kad siuntinys nebuvo priešingas prezidento Trumano nusistatymui prieš tolimesnę militarišką pagelbą nacionalistams, delto kad jie buvo nupirkti anksčiau paskirtais pinigais.

125,000 ESTŲ BEGA NUO RUSŲ

Londonas, Anglija, sausio 10.—Estų žmonės planuoja masinį išvykimą — pabėgti nuo vergijos gyvenimo po komunistais, pagal vieną grupę pabėgėlių, kuri neseniai atplaukė prigrustame laive Britanijoje. Tas pabėgėlis, Paul Emari, 32 metų, pasakė "The London Daily Herald", kad 380 tonų laivas, kuriuo įsai ir 384 kiti estai

atvyko iš Švedijos, buvo pirmutinieji ir didelis laivynas ateis paskui. Yra 125,000 estų pabėgėlių Švedijoje, laukiančių išvykti.

Mūsų organizacija jau yra nupirkusi 104,000 tonų laivyną perkelti savo mažą kraštą. Mes visur ieškome daugiau laivų. Kadangi sovietai paėmė Baltikos kraštą, estai turi išsiskirstyti.

JUNGTINĖS TAUTOS PO KETURIŲ METŲ

Jungtinių Tautų Generalinė Asemblėja, kurios ketvirta reguliarė sesija buvo pradėta Flushing Meadows, Long Islande, rugšėjo 20 d. yra Jung. Tautų kunas, kuriame visos narės valstybės mažos ir didelės — gali išreikšti savo nuomones ir nusistatymus. Kadangi nuo pat pradžių, daugelis mažųjų valstybių parodė didelio savotiškumo, Generalinė Asemblėja veikė kaip sutaukintoja. Ir ši įtekmė tapo vis stipresnė per Jungtinių Tautų keturis metus.

Ir kitų Jungtinių Tautų šakų rekordas pirmųjų keturių metų yra rekordas pasisekimų ir apyylimų. Apyylimai dėl skirtumų tarpe Didžiųjų Jėgų butų saugumo Tarybai neduota ginkluotų jėgų užlaikyti akei- ja rezervuoti taiką, nieko nenuveikta dėl atominės energijos kontrolės, ginklavimas nesutvarkytas. Šiose dirvose, pagal UN sekretoriaus Trygve Lie, sutikimas tarpe Didžiųjų Jėgų butų svarbiausias dalykas, jeigu Saugumo Taryba ir neturėtų veto teisės. Bet to visko nepaisant, Jungtinės Tautos tarpininkauja nesuipratimuose tarpe narių valstybių del taikos.

Čia suminėsimė tik kelis Jungtinių Tautų pasisekimus.

Jungtinių Tautų tarpininkavimas sustabdė kovas Palestinoje, suvedė interesoetas partijas ir paruošė budus galutinam sutikimui, ką per 30 metų nebuvo galima padaryti.

Jung. Tautų tarpininkavimas užbaigė ginčus Kashmire, Himalajų kalnuose. Du naujieji

skelbiama "rinkimai" į ryriausį Sovietą Maskvoje.

ČEKOSLOVAKIJOS raudonoji valdžia išvijo paskutinius Vakarų Europos laikraščių korespondentus.

ŽYDAI priešingi United Nations planams padaryti Jeruzalę tarptautiniu miestu. Dabar pusę miesto valdo izraeliai, pusę arabai.

MESA GERIAU PATINKA

Milwaukee, Wis.—Tortas ar steikas? Vienas iš Milwaukee žvėryno levas "Shorty" minėjo savo 11-tą gimtadienį, todėl jam buvo iškeptas pyragas. Shorty gavęs pyragą pasuko galvą ir sugrįžo prie savo paprasto mėsos dieto.

deda jų progresui į savivaldą.

Kadangi žmonės negali egzistuoti be įstatymo, Jungtinės Tautos steigia pasaulinį įstatymą per savo nusprendimus Tarptautinio Teisingumo Teismo, International Court of Justice ir per daugelį Generalinės Asemblėjos aktų. Universale Žmonių Teisių Deklaracija, nors dar ne įstatymas, bet yra žingsnis prie pasaulinio įstatymo. "Covenant of Human Rights" yra ruošiamas, jį turės pildyti ir užlaikyti visos valstybės, kurios jį ratifikuos.

Kitas žingsnis pirmyn prie pasaulinio įstatymo yra Genocido Konvencija. Genocido Konvencija siekia įgyvendinti nors vieną dalį Universalinės Žmonių Teisių Deklaracijos. Generalinė Asemblėja vienbalsiai priėmė šią Konvenciją gruodžio mėn.

Keturi metai yra trumpas laikas žmogaus istorijoje, irgi trumpas laikas istorijoje Jungtinių Tautų pastangų įvykdyti tarptautinį supratimą, kuris užtikrins taiką suvargusiam pasauliui. Bet progresas matomas.

SUV. VALSTIJOS SUŽINOJO APIE COPLANAITĖ PER INFORMUOTOJĄ

New York, N. Y., sausio 11.—Liudininkas, bandydamas įrodyti, kad informacijos vedančios prie suareštavimo Judith Coplon ir Valentin A. Gubitchev, buvo gautos per kitus šaltinius apart "vėlių klausimų", pareiškė prieš federalį teisėją Sylvester J. Ryan, kad pirmoji informacija prieš du išdaviku buvo gauta nuo pasitikėtino informuotojo. Vienok, FBI inspektorius Howard B. Fletcher pripažino laike išklašinėjimo per

Abraham L. Pomerantz, Gubičevų gynėją, kad pasitikėtinas informuotojas galėtų reikšti vielos klausimą.

Edith Coplanaitė buvusi Teismo Departamento sekretorė ir Gubičevas, buvęs sovietų inžinierius prie Suvienytų Tautų, buvo kaltinti už suokalbį papildyti espionazę Rusijai. Jų gynėjai bando apkaltinimą panaiškinti, pasiremdami, kad paėmė nuo vielų klausimų įrodymų, kas yra prasižengimas prieš Federalius įstaty-

mus. FBI pripažino, kad klausėsi abiejų Coplanaitės ir Gubitchev telefonų.

4,000 Ineigų Mokesčių Agentų Pasamdyta

Washington, D. C., sausio 11.—Vidaus Ineigų Biuras pranešė, kad baigė pasamdyti 4,000 asmenų įvykdyti naują vyriausybės mokesčių vengimų susekimą. Visi 4,000 jau dirbs į laiką del kovo 15-tos paskutinės dienos mokėjimo už 1949 asmeniškų ineigų mokesčius. Apie 80 nuošimčių naujų vyrų ir moterų bus pirmos linijos darbininkai, kurie ištirs ir peržiūrės ineigų mokesčių blankas. Pereitą metą administracija prašė 7,000 naujų darbininkų, bet Kongresas sumažino skaičių iki 4,000. Prezidentas nusistatė, kad Biuras dėty pastangas atgauti milijonus dolerių kas metą nuo žmonių, kurie vengia mokėti mokesčius.

Manoma, kad prezidentas prašys dar kitų 3,000. Šis reikalas skaitomas šiuo laiku labai svarbus federalių takų valdininkų iš priežasties numatyto 5.5 bilijonų dolerių nedatekliaus dabartiniame fiskaliame mete ir 5.1 bilijonų dolerių laike 12 mėnesių pradadant sekantį liepos mėnesį. Pirmiau tikrindavo vieną iš tukstančio, o dabar vieną iš keturių. Šie 4,000 naujų darbininkų padidina pirmos eilės tyrinėtojų iki 23,000.

—KINIJSOS kompartijos vadas dar tebesėdi Maskvoje ir manoma, kad eina kietos derybos busimiems santykiams tarp Rusijos ir Kinijos nustatyti. Prekybos sutartį tur būt lydės kariško ir politinio bendradarbiavimo paktas.

VIETOS ŽINIOS

TREMTINIŲ MENO RATELIS

Isigijo savo patalpas—Harding gatvėje. Žinomas kaip Juozo ir A. Bludžių patalpas. Teko iš patikimų, šaltinių sužinoti, kad tas tremtinių ratelis stropiai mokinasi—ruošiasi vaidinti net iš Lietuvos kurimosi laikų, patirta, kad bus begalo jaudinantis vaideliai. Tas vaidinimas įvyks vasario 16 švenčiant. Iš ratelio vadovybės, kuri susideda iš Leop. Jokubausko ir A. Kiškio. Dar visko negalima išgauti, laiko didelė paslaptis. Geros sekmės—"Good Luck".

IEŠKO SKUDZINSKO

Chicago, Ill.—Lietuvos Konsulato Chicagoje jurisdikcijoje yra miręs Klemensas Skudzinskas ar Skuzinskas ir palikęs šiek tiek turto. Jo įpėdiniai nežinomi. Jeigu Amerikoje ar tremty yra velionies giminės, prašomi atsilipti į—
Consulate of Lithuania
30 North LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

TARIAS DEL NEW YORKO MIESTO VANDENS STOKOS

New York—New York vandens stokos klausimas buvo svarstomas laike posėdžio dalyvaujant gub. Dewey ir Miesto valdininkam. Peržiūrė miesto žemlapį sekantieji: Herman Hilleboe, valstijos sveikatos komisijonierius; Nathaniel L. Goldstein, New York valstijos generalis teisininkas; gub. Dewey ir einantis mayoro pareigas Vincent Impellitteri. Stovintieji, Stephen C. Carney, N. Y. miesto Vandens Komisijonierius ir John McGrath, Miesto Korporacijos Taryba.

LIETUVIAI AMERIKOJE

NEW HAVEN, CONN.

LINKSMAI SUTIKOM NAUJUS METUS

Naujų Metų išvakarėse, Sv. Kazimiero parapijos moterų gildas suruošė šaunų pobuvį palydėjimui senų metų ir sutikimui naujų metų. Pobuvis bei bankietas buvo iškilmingas, jauskus ir svetingas, jame viešpatavo švenčių nuotaika ir tikras draugiškumas. Nagi ką jau bekalbėti apie šio parengimo komisijos pirmininkę p. Elena Vilniškienę, kuri pilna didžiausio pasišventimo ir energijos dėjo visas pastangas, kad šis pobuvis visais žvilgsniais pavyktų, ji savo pareigas atliko kuopuokliausiai, taipgi ir jos visos pagalbininkės dirbo, trūsė, kaip bitutės dėl visų malonumo.

Vaisės buvo tokios malonios, maistas skanus, patarnavimas mandagus ir malonus, kad kiekvienas jauties tikrai draugiškam nusiteikime. Taigi tikrai jauku buvo šiame pobuvyje palydėti senus metelius ir sulaukti naujų metų ir kiekvienas sveikinosi ir draugiškai linkėjo vienas kitam linksmų laimingų ir sveikų naujų metų. Garbės žodis priklausė moterų Gildo narėms ir visai komisijai už šio taip malonaus pobuvio surengimą.

SVEIKI SULAUKĖ LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Šios kolonijos korespondentė nuosirdžiai sveikina visus šios kolonijos geros spaudos skaitytojus, geros valios lietuvius papilijiečius—veikėjas bei veikėjus, visus naujakurius, mūsų garbingą kleboną kun. A. E. Gradecką ir vikarą kun. A. Zarnavičių, linkėdama visiems sveikų laimingų ir taikų visam pasauliui ir mūsų tėvynei nešančių Naujų Metų.

SV. ONOS DR-JOS DAINŲ IR SOKIŲ VAKARAS

Sv. Onos draugija, kuri yra viena iš seniausių vietinių moterų draugijų, rengia šaunų vakarą Sausio (Jan.) 15 d. 1950m. 4:00 val. po pietų, Sv. Kazimiero parap. svetainėje, 339 Greene St., New Haven, Conn.

Programa bus įdomi, susidės iš dainų, muzikos ir šokių. Šiokiams gros smagi orchesteria lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Veiks bufetas, kur kiekvienas galės smagiausiai pasivaistinti su savo draugais bei draugėmis, ir maloniai laiką praleisti.

Teko girdėti, kad į šį parengimą visiems tremtiniams bei tremtinėms įžanga bus veltui. Rengėjos nuosirdžiai kviečia visus atsilankyti ir maloniai laiką praleisti.

NAUJAKURIAI RUOŠIA PADEKOS VAKARĄ

Vietos naujakuriai ruošiasi su didžiausiu pasišventimu prie meno kurybos muzikos ir tautiškų šokių vakaro, per kurį jie kukliai ruošiasi pareikšti savo dėkingumą tiems žmonėms, kurie parupino jiems garantijas bei galimybę atvykti į šią laisvės šalį. Vakarą įvyks sausio—Jan. 22 d., Sv. Kazimiero parapijos svetainėje, 339 Greene St., programa punktualiai prasidės 5:00 valandą vak., įžanga tikrai 50 centų ypatai.

Naujakuriai nuosirdžiai kviečia visus iš anksto ruoštis, dalyvauti šiame vakare. M.

MOTERŲ SAJUNGOS ORGANIZACIJOS NAUJŲ METŲ VAJUS

Kadangi su sausio 1 d. Moterų Sąjungos organizacija, kuri yra vienintelė lietuvių moterų katalikiška organizacija šioje išeivijos šalyje paskelbė naujų narių vajú, kurio metu yra dideli palengvinimai toms moterims bei merginoms, kurios nori prisirašyti prie šios taip garbingos ir naudingos moterų organizacijos.

Moterų Sąjungos vietinė 33-čia kuopa kviečia visas šios kolonijos lietuves moteris ir merginas tapti narėmis moterų sąjungos. Taipgi nuosirdžiai kviečia visas sesutes tremtines bei naujakures stoti į sąjungiečių eiles, malonu yra pranešti, kad tremtinėms vietinė kuopa padarė didesnes palengvinimo sąlygas, tai yra kurios norės prisirašyti prie pašalpos skyriaus toms iš kuopos išdu bus apmokėtos ir gydytojo lėšos, čia tai tikrai yra proga, kuria mūsų naujakurės turėtų pasinaudoti, nes ji nė labai dažnai pasitaiko.

Brangios lietuviškos spėskimės ir organizuokimės savoje lietuviškoj ir katalikiškoj moterų organizacijoj.

Moterų Sąjungos 33-čios kuopos metinis ir svarbus susirinkimas įvyks sausio 19 d., tai yra ketvirtadienį sąjungietės Leonoros Yogienės malonioje pastogėje, 39 Shelter St. Visos kviečiamos atsilankyti ir naujų narių atsivesti. Po susirinkimo bus vaisės ir arbatėlė.

RUOŠIAMĖS PAMINETI VASARIO 16

Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius savo susirinkime vienbalsiai nutarė ruošti vakarą su dainomis, veikalu ir tautiškais šokiais, kuriuos išpildys vietinis parapijos choras ir naujakuriai. Taipgi nutarta kviešti žymius kalbėtojus atvykusius iš tremties. Minėjimas įvyks vasario 19 d., tai bus paskutinis sekmadienis prieš užgavėnes. Rengimo komisija nuosirdžiai prašo kitų draugijų bei kuopų nerengti kitų parengimų ant minėtos dienos, bet iš anksto ruoštis dalyvauti šioje mūsų reikšmingoje tautos šventėje. M.

CHICAGO, ILL.

MIRTIS ŠEŠKAUSKO—NUOSTOLIS TĖVYNĖS MYLETOJŲ DRAUGIJAI

Šiomis dienomis Bridgeporte mirė šeškus - Šeškauskas. Paliko turto vėr \$30,000. Iš amato buvo plaukų kirpėjas. Per pastaruosius 15 ar daugiau metų savo amatą neužsiėmė.

Gyvas budamas man daug kartų yra sakęs, dar prieš Stalino užgrobimą Lietuvos, kad jis paaukos visą savo turta \$30,000 dėl išteigimo našlaičių vaikams namo Lietuvoje.

Kuomet Stalinas užgrobė ir pavergė Lietuvą, kuomet mudu susitikdavome, jis vis sakydavo, "Na, prieteliau, pasakyki, kada mūsų Lietuvėlė bus išlaisvinta". Patylėjęs vėl sakydavo "Juk aš negyvensiu su saule, laikas susitvarkyti... nereikia laukti iki graborių pasiūsi".

Už mėnesio laiko prieš jo mirtį, jis man pareiškė, kad esą vargiai Lietuva atgaus savo nepriklausomybę. Nusprendžiau, kuomet numirsiu, lai Tautiškosie Lietuvių kapinėse man pastatys koplyčią už mano pinigų... kam turį valdžia naudotis mano pinigais"....

Aš jam patariau, ar negeriau būtų, kad tamsta paliktum tuos \$30,000 Tėvynės Myletojų Draugijai leidimui knygy. Palikdamas testamentą kokios knygos turi būti leidžiamos. Juk toks palikimas bus daug svarbesnis ir naudingesnis, negu pabudavoti koplyčią. Tai butum pirmas tarp Amerikos lietuvių, kad lietuvis paliko tiek daug pinigų Tėvynės Myletojų Draugijai leidimui knygy.

Jis pareiškė, "Prieteliau, tu davei gera patarimą... bet, prieteliau, ar nebus mano pinigai užgriebti kokių sukčių? Ar tie pinigai nebus panaudoti visai kitokiam tikslui. Ar "Tėvynės Myletojų Dr-ja nepateks į sukčių rankas, kuomet tos draugijos išde atsidurtų mano \$30,000?"

Jam paaiškinau, galima testamentą taip sutvarkyti, kad ju-

PASIRYŽIMAS

Iš "Kario"

Tegu padangės vėliai drumsčias,
Tegu sublyškėtiotų žaibai—
Mes nepabugtum jokio kumščio,
Mūs neišgąsdintų grabai!

Numirt lietuvis nebijojo—
Nekartą maudėsi kraujuos!...
Už savo tėviškės rytojų
Numirt jis niekad nebijos!

Jis ėjo baudžiamą ir vargo
Ir guosdavos tiktai malda,
Tačiau dvasia Pilėnų Margio
Jo neapleido niekada.

Tegu nešioja vėjai gangą,
Kad vėtros siaučia netolies—
Nulenkt lietuviui kieta sprandą
Nusiminimas negalės!

Tegu padangės drumsčias vėliai,
Tegu perkunija sugriaus!
Mes daug kentėję, daug pakėlę
Neleisim Tėviškės nukriaust!

MYK. LINKEVIČIUS

sų palikti pinigai Tėvynės Myletojų Draugijai, nebus sunaudoti ant nieko kito kaip tik ant knygy leidimo ir kad tuos pinigus niekas kitas, nė joki politikieriai negalės užgrobti. "Čia, prieteliau davei man gerą patarimą. Aš apie tai pamislysiu. Juk susitiksiu, tada duosiu žinoti kaip mes galėsime tą reikalą sutvarkyti".

Per mėnesį laiko nesutikau ir ant galo išgirdau, kad jisai stauga miręs ir tapo palaidotas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Sakoma, kad jisai buvo atsikyręs su savo moterim. Ji esanti dar gyva. Taipgi palikęs savo dukterį. Tačiau niekas apie jas nežino. Jeigu jo moteris ir dukterė neatsilieps, miestas paims, jojo pinigų.

MIRĖ JONAS BALIUNAS

Pradžioje lapkričio, 1949 metais mirė Jonas Baliunas. Apie jį buvo rašyta Amerikos Lietuvių, kad Jonas Baliunas 1880 metais dirbo lietuvių Porto ukyje, Chicago, Bridgeporte. Kad lietuvių Porto ukis tęsėsi nuo kanalo iki 39-tai gatvei ant Halsted St. Kur dabar stovi prie kanalo žuvų pardavimo stotis, toje vietoje lietuvių Porto buvo ukio namai. Kad vardas šios apylinkės susidėda iš tų laikų lietuvių ukininko pavardės Portas-Port, Bridgeport.

Dar ir dabar tebestovi tas mažas mūrinis namukas keli dešetkai pėdų ir vakarus nuo Halsted St. prie 37-tos gatvės. Tame namukyje stovėdavo karvės, o Jonas Baliunas ant viršaus šiauduose gulėdavo tame tvarte.

MIRĖ PILSUDSKIO PUSBRO-LIS KAZYS PILKIS

Kad ir vėlyba žinia, visgi reikia prisiminti, kad lapkričio 1-mą, 1948 m. mirė Bridgeporte Kazys Pilkis. Jis sakydavo, kad jis esąs pusbrolis Juozo Pilsudskio. Kad tikra Pilsudskio pavardė buvusi Pilkis. Kuomet Juozas Pilkis nuėjo pas lenkus, pasivadindavo save Pilsudskiu.

Kuomet Pilsudskis įsigalėjo Lenkijoje, ne vienas advokatas net ir teisėjai Chicagoje man pastebėdavo, kodėl tu nevažiuoji į Lenkiją. Žiūrėk, Pilsudskis Chicagoje mušdavosi, šoko džika prie Bobey ir Milwaukee Ave., dabar valdo Lenkija. Iš paprasto "cab driver" dabar pasilikio Lenkijos premieras....

Kazys Pilkis tuomi laiku, kai Pilsudskis įsigalėjo Lenkijoje, dirbo prie "taxi cab". Kuomet jam užsimindavo apie Pilsudskį, pareiškėdavo kad jisai yra Pilsudskio pusbrolis. Kuomet Pilsudskis ėjo garsin su savo diktatura tai tie Chicago advokatai pradėjo nesąmones skelbti, kad Juozas Pilsudskis buvo Chicagoje "taxi driver", o dabar yra Lenkijos vadas.

Kuomet vietos lenkai Bridgeporte sužinojo, jog Kazys Pilkis yra Pilsudskio pusbrolis, lenkai norėjo, kad jis prisirašytų prie jų susivienijimo. Prašė, kad jisai pasakytų prakalbą apie savo pusbrolį Pilsudskį. Kazys Pilkis atsakė lenkam, kad jis esatė durni, todėl lietuvis Juozas Pilsudskis turi valdyti jus, nes jūs nemokate save valdyti. O sakyti prakalbą lenkam apie Pilsudskį yra tuščias dalykas....

Lenkus kitaip neišmokysi kaip tiktai kumščia, taip kaip Pilsudskis kad daro.

Lietuvių doleriniai patriotai būtų aprašė apie Kazį Pilki daug nesamonių, jeigu jisai būtų palikęs turto. Kuomet biednas mirė, tai žydėlis rinko pinigus palaidojimui Kazio Pilki.

Pirmiau Kazys Pilkis neblogai stovėjo. Į senatvę nieko apie save nepaisė. Ką uždirbo, pas žydelį smuklėje praleido. Jisai sakydavo, kad jis nepaiso, kur jį mirusį padės. Sakydavo, būtų gerai, kad jo lavoną atiduotų medikos studentams tyrinėti.

T. J. Kučinskas

CLINTON, INDIANA

1949 metais, gerb. J. Skinderio pastangomis 3 tremtinių šeimos tapo pergabentos iš lagerių Vokietijoje. Balandžio 29 d. atvyko Pranas Penkauskas su žmona ir maža dukrele Danute. Jis apsigyveno Clintone. Liepos 18d. atvyko antra šeima—tai Pijus Mickevičius su žmona ir sunum Adomu 16 metų. Jie taip pat apsigyveno Clintone ir gavo darbą anglių kasyklose. Rugpjūčio 28 d. atvyko trečia šeima—Kazys Juknelis su žmona Jadvyga, kuri yra gen. Raštikio žmona ir maža dukrelė. Be to iš Italijos atvyko vaikas Mykolas Paulauskas, kuris pirmiausia nuvyko aplankyti savo mylimo Dėdės Philadelphijoj. Tai mūsų kolonija šiek tiek praturtėjo naujais emigrantais—DP ir žada dar naujų atvykti. Kaip girdėti bus ir vedybų. Po truputį mūsų sena mainerių kolonija pradeda atriumti ir gyvėti. Už tą visą triušą didžiausias nuopelnas priklausio J. Skinderiui

Maineris

PHILADELPHIA, PA.

Sekmadienį, sausio 1-mą dieną, čia įvyko Katalikų Susivienijimo 20-tos kuopos narių susirinkimas. Šiam susirinkime, tulas narys, atsi-nešęs 1-mą numerį laikraščio "Tėviškės Žiburiai", į teikė jį J. Šolomskiui, prašydamas jį, perskaičius laikraštį, duoti jį kitiems susipažinti. Laikraštis yra leidžiamas Kanadoje.

Teko sužinoti, kad naujaturė p-lė Juzė Augaitė, šeštadienį, sausio 21 dieną dainuos Dailės Meno vakaro parengime, kuris įvyks Lietuvių Muzikalėje salėje.

Gruodžio 29-to, čia mirė Jurgis Jaskielevičius, 29 metų amž., gyv. 3366 Salmon St., Phila., Pa. ir sausio 3-čią dieną po iškilmingų pamaldų šv. Jurgio baž. buvo palaidotas šv. Karsto "Holy Sepulchre" kapuose. Jį lai-

DIDYSIS SAPNININKAS SU PRIEDU, JAU ATSPAUDINTAS

KETVIRTA PADIDINTA LAIDA

Knyga susideda iš arti 200 pusl. Kainavo \$1.50

Dabar Tik \$1.00

Didžiamie Sapnininke pirmiausiai tilpsta prakalba apie Sapnų reikšmę. Visi sapnai sudėti alfabetiškai. Tie sapnai imti iš senovės egiptiečių laikų Karaliaus Faraono viešpatavime. Karalius Faraonas nupirko nuo tų laikų vieno iš didžiausių raganių 3 tobulčius, kuriose įvairiausi mokslo dalykai ir sykiu sapnai buvo išguldyti.

Antroje daly įeina sekanti sapnai: Butlegerių, Biznierių, Daktarų, Kunigų, Advokatų, Davatkų, Girtuoklių, Mergaičių, Studentų ir daug kitokių sapnų su jų išaiškinimais.

Apart sapnų išguldymo, šioje knygoje tilpsta trumpa Enciklopedija įvairių Profesijų. Eilės. Žvaigždžių Ratas. Mitologija ir mitologiški Asmenys. Papročiai ir Prietarai. Selemonas ir Paslaptys Lošimo Kazyromis.

Knygnams ar laikraščių leidykloms, knygos parsiduoda su 50 nuosimėjų nuolaida.

Knygos jau atspausdintos ir siuntinėjamos. Duokite užsakymus dabar. Su užsakymu siųskite ir pinigus. Adresu—

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

dojo gerai žinomas ir gerbiamas viengentis Domininkas Earaminas, gyv. 2339 E. Allegheny Ave., Phila 34, Pa.

Velionis Jurgis Jaskielevičius buvo veteranu II-jo Pasaulinio karo ir tarnavo 57-me Signalistų Batalione.

Mirdamas, gyvais paliko keturis brolius: Joną, Antaną, Juozą ir Petrą, bei tris seseris—Oną, Bertą ir Stelią.

Taręs jam amžiną atilsi, jiems pareiškiu mano širdingiausių užuojautą—kondolenciją.

Kazys Vidikauskas

GERIAU JUOKTIS, NEGU VERKTI

Nėra žmogaus

Rusų rašytojas L. Tolstojus labai galėjosi gyvulių, todėl niekad nevalgė mėsos. Tula viešnia, mėgstanti mėsinius valgius, atsilankiusi pas rašytoją pietų metu, pamatė prie savo kėdės priiraitą gyvą gaidį. Paklausus, ką tai reiškia, Tolstojus ramiai paaiškino: "Šis gaidys yra skirtas Jums, bet jei norite jį valgyti, turite pati papiauti, nes mano namuose nėra žmogaus, kuris tai galėtų padaryti."

Tegu Sau Važiuoja

Kai Voltaire prašė prancūzų karaliaus Liudviko XV. leisti jam nuvažiuoti pas Prusijos karalių Fridriką II, valdovas, žiūrėdamas į savo palydovus, pasakė: "Tegu sau važiuoja. Tada vienu kvailiu bus mažiau Versalyje, o vienu daugiau Prusijoje."

Žada Atsilyginti

Prancūzijos karalius Liuvikas XI turėjo sumanų juokdary, kurį didžiai mėgo. Kartą, kalbėdamas apie jį su savo artimaisiais, išsitarė: "Mano juokdarys yra vertas tiek aukso, kiek jisai sveria". Juokdarys gi, budamas netoli pasilėpęs, visa tai girdėjo ir sekandį dieną, atėjęs pas karalių, tarė: "Jūsų Didybe atėjau atsiimti 30 tukstančių skudų, kurie man priklausio". Karalius, užsimiršęs savo vakarykštę kalbą, piktai atkirto: "Eik greičiau iš akių ir nekalbėk man niekų". Bet juokdarys nenusileido: "Juk Jūs vakar sakėte, kad tiek esu vertas aukso, kiek sveriu. Aš jau pasisvėriau ir pasirodo, kad sveriu tiek pat, kiek 30 tukstančių aukšinių skudų". Karalius, nenorėdamas ilgiau gaišti, visą reikalą užbaigė taip: "Už iškrėtimą šio juoko aš tau duodu 100 aukšinių skudų, o jei to dar ne užtektų, tai pridėsiu lazdomis".

Išsiblaškęs Žmogus

Vokiečių rašytojas Lessingas visada buvo nepaprastai išsiblaškęs. Kartą vėlai vakare grįžo į savo namus. Tarnas, jo tarnas nepažindamas, tarė: "Seimninko nėra namie. Ateikite kita kartą". "Gerai, ateisiu", pasakė Lessingas ir nuėjo.

Virtuvėj
—Šryt mačiau, kad tave pie-nininkas bučiavo,—taria šeim-ninkė tarnaitė.—Nuo ryt dien-os aš pati piengū priminėsiu.
—Gerai, pritaria tarnaitė,—tada aš pamatysiu, ar jis man ištikimas.

AUKOS

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga amerikiečiai nepamiršta savo brolių ir sesių likusių tremtyje Europoje ir aukoja pagal išgalę jų vargingai buklei pagerinti:

Jau gautos aukos:—
gruodžio 13 dieną \$430.15
gruodžio 14 d. 63.00
gruodžio 15 d. 162.00
gruodžio 16 d. 28.00

\$633.15

Kartu su aukomis gaunama šimtai laiškų, kuriuose trumpais žodžiais pareiškiamos kilnios mintys ir aukotojų jausmai. Vienas aukotojas S. K. mums rašo: "Esu vargšas ligonis, tačiau sukrapščiau ir siunčiu \$5.00 dar didesniems vargšams pagelbėti"

Brangus Tautietė, prisidėk ir Tu savo auka. Kiekvienas atliki-me mūsų galtingumo ir arti-mo meilės pareiga. Aukokite ką kiek galite. Nors ir kukli Jusų auka prisidės prie šelpia-mųjų gyvenimo palengvinimo.

Aukus siųskite neatidėliodami—United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EKSTRA! EKSTRA!

**Naujausi
Columbia ir Continenta
Kompanijų Rekordai**

Jau galima gauti Amerikos Lietuvis knygyne, 14 Vernon Street, Worcester, Mass. Rekordų kainos po 79 centus. Anna Kaskas rekordai po 15.00 setas.

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Head of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home—easy and simple.

SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER

THE ELMO COMPANY
DEPT. 565
DAVENPORT, IOWA

LEONAS ORENTAS

ROJUS

Komunistams okupavus Lietuvą, aš norėjau tapti komjaunuoliu
(Tęsinys iš pereito A. L. Nr.)

Ši diena man buvo be galo ilga. Nors prisivalgiau daug, bet sausa duona tik alkį numalšino, o jėgų vistiek nepridavė. Skaudėjo visą kūną, o kojos buvo sunkios. Bandžiau jas išjudinti, vaikščiodamas aplinkui, bet vos galėjau apeiti aplink kambarį, prisilaikydamas stalo. Draugai bandė pasakoti visokių anekdotus, kalbino mane, bet aš buvau pasidarsęs kažkokios bejausmis toms kalboms. Matydami, kad mano kojos linksta, nors stovėjau atsiremęs į sieną, draugai sugalvojo, kaip mane paguldyti, kad sargas nepamatytų: aš atsiguliau po stalu, o jie visi sustojo prysakyje stalo; sargas, žiurėdamas pro skylę duryse, manęs negalėjo pro draugus matyti. Kad neužtikytų manęs gulint, jie įėjo sargas, susitarė, jog jie man spirs į šoną, kai tik sargas rakis duris. Kadangi tuoj turėjo būti pietūs, tai aš nei neguliu. Laikas slinko dar ilgiau, laukiant tos minutės, kada galėsiu atsigulti, nes juo toliau, juo labiau kojos linko. Pietų prisivalgiau gerai, nes duonos užtenkamai turėjau, o draugai nei vienas neėmė, nors šaliau prisipyręs. Tuoj po pietų atsiguliau po stalu. Draugai, kaip buvo sutarta, sustojo vieni priešais stala, o kiti vaikščiojo po kambarį. Žvilgterėjau, ar nekris sargui į akis šita grupė, bet apsiraminau, nes šitokiom grupėm dažnai stovėdavom, kai pasakodavo kas nors anekdotus ar sakydavo prakalbas, todėl ir dabar negalėjo sukelti įtarimo. Atsiguliau ramia širdžia. Kaip malonu dabar buvo, kai galėjau atleisti visus raumenis. Deja, neilgai džiaugiausi tuo malonumu, nes stiprus miegas paėmė mane savo globon.

Stiprus smūgis į šoną, mane pabudino. Trindamasis ranka akis, apsidairiau, nesuprasdamas kas yra, nes buvau pripratęs kelti ryte po sargo sušvilpimo. Supratau, tik išgirdęs rakinant duris. Tuo momentu, kai jos atsidarė, aš išlindau iš po stalo. Net sudrebėjau, pagalvojęs, kas būtų atsitikę, jei aš bučiau nesuspėjęs išlįsti.

Savijauta buvo tikrai nebloga, tik skaudėjo vieną šoną. Turbut aš ant jo gulėjau. Na, ir kojos nelabai norėjo manęs klausyti, bet truputį pavaikščiojęs, jas išjudinau. Su džiaugsmu pasiėmiau vakarienę—puodelį kavos, pasidėjau seniūno kepurę su duona ir laukiau, kol visi draugai pasiims kavą. Kai paskutinis gavo savo porciją, kiek galėdamas padariau įsakantį balsą ir tariau:

—Dabar vakariene visi valgom kartu.

—Kaip tai suprasti?—keli paklausė.

—O gi šitaip supraskit: pagalvokit, kad visi esat pas mane šakiuose atvažiuoję į svečius. Seniūno kepurė vaizduoja aukštinį indą, kuriame sudėta kepti lašiniai... Kiekvienas jusų ima ir valgo, ir, aišku, nenorėdamas įžeisti šeimininko, nesigėdina.

—Nesuk mums galvos su savo pasakom, nes mes nevalgysim, kas ne mums skirta.

MIRTIES KOLONA

Parašė
ANTANAS TOLIS
252 puslapiai
KAINA \$1.00
Su prisiuntimu \$1.25
Tą knygą galime gauti
AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNE
14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

Visi Žino, Kad Šiame Krašte Gyvenantiems

yra būtina gerai mokėti anglų kalbą. Gerai kalbą išmokstams tik iš gerų knygų. Suinteresuotiems pranešama, kad AMERIKOS LIETUVIS yra gavęs mažą kiekį.

Anglų Kalbos Gramatika Lietuviams

Autorius J. KUKANAUZA, 200 pusl.

Ši knyga paprastuose minkštuose aparatuose ir kaštuoja tik po 2 dol. (\$2.00) perkant vietoje, persiunčiant paštu — \$2.25. Gavus pinigus tuojau knyga išsiunčiama.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street Worcester, Mass.

—Bet juk tai jusų!

Ilgai teko man kaibėti, kol įkalbėjau, jog visi valgytų, nes aš sotus ir ryt dieną bus nauja porcija. Ši vakariene buvo visai kitokia negu kitos. Anksčiau stengdavomės nekalbėti visai apie mėsą, riebalus, baltą duoną ir kitus valgomus dalykus, nes labai didėjo apetitas, apie šiuos skanumynus kalbant. Šiandien, gi, buvo priešingai,—kiekvienas, lauždamas po gabaliuką duonos, įsivaizduodavo ką nors gardaus imas: obuolį, kriaušę, bananą, apelsiną, lašinių gabalą ir t.t. Stengėmės kiekvienas imti kiek galint mažiau, kad draugui daugiau liktų, tai ant kepurės dūgnio liko daug trupinių. Juos išpylėm ant stalo, padalinom į trisdešimt dalių (tiek musų buvo toje kameroje) ir ėmėm po vieną trupinį valgyti, pasigardžiuodami. Žinoma, trupinių viename neteko nei po arbatinį šaukštuką, bet mums tai buvo didelis turtas, nes sotus kalėjime niekada nebuvom; butume valgę ir bulvių lupynas, jei tik kas jų būtų davę.

Laikas slinko greitai, besišnekučiuojant apie gardumynus, apie gyvenimą laisvėje. Aš, vis dėlto, dažnai pagalvodavau apie miegą, nes nuovargis buvo didelis. Pagaliau sulaukiau tos minutės, kada sargas sušvilpė ir riktėlėjo: "Kaliniai gulti!" Visi sujudom ruošti poilsui. Tuoj nuleidom lovas žemyn (jos buvo pakeliamos, vienu galu įmūrintos sienoje) ir tie, kurių eilė buvo gulti į lovas, jas tvarkėsi, o mes ėmėm rikiuotis ant žemės gulti.

—Tu šiandien gulsi į lovą!—staiga pasakė man kameros seniūnas (vyresnysis).

—Kodėl šiandien ne mano eilė!—atsakiau.

—Tu pats žinai kodėl! Ei, vyrai, kas leidžiat savo vietą lovoj jam?—kreipdamasis į kitus, paklausė seniūnas (jis pats šį vakarą turėjo gulti ant žemės). Į jo klausimą tuoj atsiliepe keletas draugų, o aš pagalvojau: kaip smagu, kad toks draugiškumas ir užuojauta yra tarpe mūsų.

—Nesirupinkit draugai, nes šiandien man vistiek, kur aš gulsiu—ant žemės ar lovon!—atsakiau.

Ir šį kartą draugai man nenusileido, tai aš priverstas buvau gulti į lovą. Turėjau net per daug gerai, nes du draugai nuėjo gulti ant žemės, kad aš geriau galėčiau išsimiegoti. Anksčiau gulėdavom po keturis žmones vienoj lovoj (skirta tik vienam žmogui), tai dabar, kai guljom tik du, pasijutau visai gerai, ypač, kad, verčiantis ant kito šono ar sujudėjus, nei aš draugą, nei draugas mane neišbudins.

(Bus daugiau)

REIKALINGA SKUBI PARAMA

Lietuvių Dailės Parodos Komitetas prašo atsiliepti, kad ir mažiausiomis aukomis visus lietuvius, kuriems buvo pasiūsti parodos bilietai bei atskiri laiškai su prašymu paremti šį didelį kultūros darbą.

Sausio 29 d. bus užbaigtas Dailės Parodos pirmasis laikotarpis. Tą dieną Vienybės metiniame koncerte bus įvykdytas bilietų laimėjimas. Visi, kurie iki tos dienos prisidės aukomis, dalyvaus laimėjime.

Kas greit duoda—du kart duoda. Tad nelaukdami—paremkime Lietuvių Dailės Parodą. Remkime visi, kad ir ne po daug.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

ISRINKO KURINI

Washington, D. C.—Tautinės Galerijos vyresnieji stovi prieš neikainuojamą 15 šimtmečio kurinį, "Pasilsėjimas Bėgant į Egiptą", nupieštą Gerard Davis. Šis kurinis išrinktas del viršelio leidiniui vadinamam "The Upper Room".

"DYPUKO KELIONĖ PER ATLANTIKA"

(GALITE JUOKTIS ARBA VERKTI)

Maniau, kad plaukai ant mano vargšės galvos pražils iš Amerikos "afidavitų" belaukiant. Rašiau dėdei laišką, rašiau kitą. Sakiau, kad blogai einasi, kad dirže skylių nebėra pilvui suveržti. Verkiau, kad kolorijų pritruko ir kad laiptais nebėgaliu į trečią aukštą užlipti. Tikinau aš savo mielą dėdę, kad vėju papūtus vos ant kojų laikausi ir turiu už medžio griebtis, kad neišvirščiau. Pasakojau savo tetulei, kad mano kojines daugiau skylių, negu geriausiame olandiškame suryje. Klojau aš ir savo dėdei ir mielai tetulei, kad baisiai į Ameriką atvažiuoti noriu, kad nebėra man gyvenimo be Dėdės Samo žemės.

Atėjo! Atėjo popieriai dailiai į gražų, baltą voka įvynioti. Popieriai į laisvės šalį, kur upės pienu ir medumi teka, kur kepti karveliai į išalkusio "dypuko" žiotis skrenda.

Gavau brangius popierius ir pradėjau Kryžiaus Keliu. Pirmiausia nuėjau į "saliuną" ir sukrapštes paskutinius centus, pareikalavau "whiskey". Iškilmingai padavėjai pareiškiau, kad geriu paskutinį stiklą čia—Europoje ir, kad sekantį gersiu Amerikoje. Sakiau, kad sekantį kartą gersiu amerikoniškame "saliune", ant aukštų kėdžių sėdėdamas, "Camel" rudydamas, amerikonišką gumą kramtydamas, doleriais mokėdamas.

Padavėja skubiai atnešė kažkokių skystimo ir mieliai nusišypojo, busimam amerikoniui. Ji net pasakė: —Okay!.. Aš, aišku, išpučiau krutinę ir, iš pilvo gelmių, rimtai tariau: —I am supposed to be an American. . . All rights. . . Aišku, iš "saliuno" reikėjo greitai kraustyti, nes mano kišenėje vėjai smarčiai putė—nebuvo centų.

Sekanti "stacija" buvo sveikatos komisija į kurią turėjau nieko nelaukiant važiuoti ir pasiaukoti piktų daktarų valiai. Taigi, nuykau aš į tą komisiją: visokie tipai su baltais apsiaustais ir su akiniais ant nosies vaikščioja ir piktai į vargšus "amerikonus" šnairuoja. Aš, kad geriau visas biznis eitų, kreipiausi į kampe sėdintį žmogelį, kuris visokius popierius vartė ir didelį viršininą nudavė:

—Kaip, čia, galėčiau geriau per jusų komisiją pereiti, pone viršininke?...

—Kas Tamsta? Ir iš kur?

—Aš toks mažas žmogelis iš ano krašto Germanijos. Norėčiau į Dėdės Samo žemę patekti...

—Hm... hm... Nežinau.

Visi turi laukti. Labai smarki komisija. Stipriai į plaučius žiuri. Nežinau, ar pereisite....

Aš sužvanginau dar per klaidą pasilikusius mano kišenėje centus ir tariau:

—O gal žinote, ar negaliu gauti čia gero alaus plaučiams susiprinti? Gal galėtumėte man pagelbėti?

—Aha! Tai taip ir kalbėk! Aišku, kad alaus yra, ir gero! Alus gera gerti—plaučiams sustiprinti? Gal—tikrai praeisi per komisiją. Nuo alaus visos plaučių skylės užsiklijuos. Turėsi plaučius kaip arklys. Eik, parodysiu.

Nuėjom, išgėrėm ir vėl atgal grįžome. Dabar mano naujas geradarys man parodė kambarį, kur turiu eiti. Ten, sako, sveikatą tikrina. Išengiau visas drebėdamas, kaip klevo lapas ir baltais, kaip kreida. Nusirengiau ir pats išsigandau savo "dypukiškų" šonkaulių. Daktaras griebė mane į nagus, lyg koks liutas stipmantį asilą.

—Kodėl toks kudas?

—Tai... mat... ponas daktare siuntinys iš Amerikos dar nebuvo spėjęs ateiti... Nespėjau prieš komisiją atsigausti....

—Taip, taip.... O kodėl tavo kinkos dreba?

—Nežinau... ponuli... turbūt, kad iš džiaugsmo. Žino ir jos, pasiutėlės, kad Amerikoje atsigaus.... Tikrai, jos dreba iš džiaugsmo.

—Pažiūrėsimė dabar tavo plaučius. Kvėpuok giliai! Dabar nekvėpuok! Nėkvėpuok, sakau!

Daktaras įrėmė guminę žarną į mano "atletišką" krutinę ir išputė akis:

—Sukčius esi! Štai kas! Jūs visi su suktybėmis. Sakyk, iš kur plaučius pasiskolinai? Toks kudas, o plaučiai dar nei kiek nešvilpia!...

—Čia mano "locni" plaučiai. Kas man skolins... Visiems dabar jų reikia. Praliskit, ponas daktare, mane į Dėdės Samo žemę. Ten ir kinkos nebedrebės, ten ir riebesnis pasidarysiu, ten ir pilvuką galėsiu užsiauginti....

SMITH KOLEGIJA

Jung. Valstybėse apie 200, 000 jaunų moterų įstoja į kolegijas kas met. Iš šių, apie 180 000 lanko taip vadinamas "co-educational" įstaigas. Paprastai jos išsirenka vieną iš 555 valstijų arba miestų kolegijų arba universitetų, kurie priima ir vyrus ir moteris. Jų įstojo mo kainos yra žemos, bet studentės turi užmokėti už kambarį ir maistą. Šioje šalyje yra 154 kolegijos tik moterims. Užlaikyti šias kolegijas pinigai privačiai aukuoti ir jos privačiai operuojamos. Viena iš seniau-

—Gerai! Žiūrėsimė! Tai, sakai plaučiai tikrai yra tavo?

—Mano, mano....

—Žygiuok, sveikas.

Taip aš ir pralindau per laimę. Po kelių dienų vargų gavau pranešimą, kad už savaitės važiuoju į Hamburgą. Iš tenai—laivelis plaukia per didelę balą. Skubiai sukroviau užsilikusius skarmalus, paspaudžiau draugams rankas ir pasakiau Europai:

—Good bye!

Tikrai, už savaitės užkėliau savo dar vis tebedrebančias kinkas ant išdidaus amerikoniško laivo. Atsidusau tik tada lengviau, kai laivas, tris kartus liuto balsu surikęs, atsiskyrė, nuo kranto ir pradėjo didžiąją kelionę.

Pirmą dieną laivo valgykla buvo pilnutėlė kaip akis. "Dypukai" raitė amerikoniškas dešras ir gėrė brazilšką kavą. Po pietų, visi rudydavo "Camel" ir jautėsi visai gerai. Bet antrą, trečią, ketvirtą dieną—vaizdas pasikeitė. Valgykla ištuštėjo. Dešros laukė valgytojų, o kava aušo negeriamai. Laivo užkampiuose turėjo vargšai busimieji amerikoniškai ir liudnai "dumojo". Manau, kad tikrai "Atlante nardančios žuvys buvo labai linksmos ir patenkintos tokiais "dypukų" "dumojimais".... Eidamas per blyktį, sutinku vieną tautietį pažaliavusiu veidu ir klausiu:

—Na, kaip apetitas?

—Nesuk galvos.... Viskas taip saldžiai kartu.... Žinai, pakalbėsim kitą kartą... dabar bėgu į vandenį pažiūrėti... gal jau krantas matyti....

Po tokių graudžių ir, kartais, linksmy valandų, prie kelionės vargų pripratome ir pradėjome atkusti. Kada iš tolo pamatėme didžiulę Laisvės Stovyklą su žiburiu rankoje, nejučiomis galvoje prabėgo mintis—gal ir mums laimės žiburys netrukus sužibės?

Kaip toliau man, naujam amerikoniui, sekėsi, ar sekėsi, parašysiu kitą kartą.

Vytautas Pašakarnis

Mokslo Kampelis

sių ir geriausiai žinomų moterų kolegijų yra Smith Kolegija, Northampton, Massachusetts valstijoje. Pereitą rudenį tai kolegijai sukako 75 metai.

Smith College buvo įsteigta 1875 m. iš pinigų paliktų senos moters, Sophia Smith, kuri tikėjo, kad moterys turi turėti lygias teises su vyrais. Pradžioje kolegija turėjo vieną pastatą ir buvo 14 studentų. Mokytojų buvo 3. Šiandien yra 2,297 studentės, kurios gyvena 44 dormitorijose, yra 55 akademiški pastatai, daug mokytojų ir 214 akurų kolegijos žemės.

Smith Kolegija buvo pirmutinė siųsti grupes studentų į svetimus universitetus studijuoti kalbas ir kulturas kitų šalių apart Jung. Valstybių. Ir ragino studentes iš kitų šalių mokintis Smith Kolegijoje. Šiomet yra 35 moterys iš svetimų šalių—iš Argentinos, Brazilijos, Burmos, Kinijos, Čekoslovakijos Prancuzijos, Vokietijos, Graikijos, Irano, Irako, Italijos, Lietuvos, Lenkijos ir Jugoslavijos. Daug iš šių jaunų moterų gavo stipendijas nuo Kolegijos arbo nuo kitų nepelningai operuojamų organizacijų.

Smith Kolegija buvo pirmutinė įsteigti Užsiemimų Skyrių, kur jaunos studentės gali gauti patarimų ką studijuoti ir dėl ko ruošti. Savo studentėms randa vasarinius darbus.

Nuo aštuntos valandos pirmadienį ligi šeštadienio studentės lanko klases, duoda raportus apie tyrinėjimą projektus, lanko liginines, namų projektus ir pan.

Liūsolaikiu studentės leidžia savo žurnalą ir laikraštėlį. Jos priklauso prie visokių organizacijų. Čia yra tarptautinių santykių klubas, kurie laiko diskusijas ir pasikviečia žymius kalbėtojus. Daug studentų dalyvauja miesto gyvenime, kitos mokytojauja People's Institute, dirba klinikuose, ir dirba Republikonų ir Demokratų partijų įstaigose.

Įstojo mo kainos į privačias užlaikomas kolegijas ir universitetus yra aukštos. Prieš 75 metus įstojo mo kaina į Smith College buvo \$100 į metus, ir pragyvenimas \$30. per metus, šiandien \$1,600 per metus įstojo mo kaina ir už pragyvenimą. Tas neturėtų sulaukyti biednas studentės. Penkta dalis 2,297 studentėjų gauna stipendijas ar užsidirba nors dalį pinigų.

Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Dar neturintiems Amerikos pilietybės ypatingai naudinga knygelė. Kaina—25c, su prisiuntimu 35c.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: in U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00

Two Years Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00

One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 6 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleis seštantadieniais, leidžiamas Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. \$3.00 Užsieniuose - Kanadoje \$4.00

Dviem Metam \$5.00 Dviem Metam \$6.00

Pusei Metų \$2.00 Pusei Metų \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

PASITIKĖKIME SAVIMI!

Praėjusiais metais mūsų literatūra nepasizymėjo. Jei klestėti reikia rašytojų, leidėjų ir skaitytojų. Rašytojų turime, bet veik visi gyveno emigracijos nuotaikoje.

nybes? Kur "auksinis vidurėlis"? Ką mes netektumėm, jei įsigalėtų diktatura, vykusiai parodo anglo George Orwell'o apysaka "1948 metais".

Rašytojai turi gyventi savo tėvynėse, arba bent jomis išimtinai sielotis, kaip tai darė amerikonas Henry James, save "ištrėmęs" Europon. Kitaip, jie turi įsijungti į gyvenamo krašto kalbą, kaip padarė lenkas Conrad, pasižymėjęs kuriniais anglų kalboje.

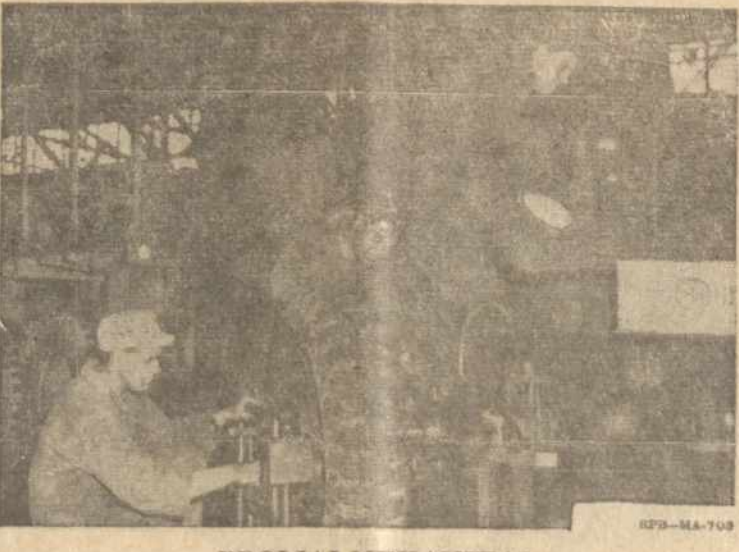
Bet mūsų naujakurių per daug kaltinti negalima, nes yra ir senų amerikiečių lietuvių, kurie, rodos, privalėtų degutą nuo šikšnos atskirti. Pas amerikonus Hearsto ir McCormicko spauda dažnai pripasakoja išpustų niekų apie Amerikos vidaus ar užsienio politiką.

Amerikoje pavyzdžiui, praėjusiais metais išleista 9,394 knygos. Aišku, čia vieta ir lietuvių rašytojų plunksnai, jei sugebės angliškai kurti. Daugiau negu 1,500 tų knygų buvo apysakos. Dauguma parašyta tik pinigų leidėjui bei rašytojui duoti, bet keletas buvo tikra literatūra, nes reišė Amerikos gyvenimą ar amerikono sielą jaudinusių klausimus. Gera literatūra, sakoma, gyvenimo atspindis.

Tiesa niekams patikėjus, išrodytų lyg Washingtono viršūnėse knibždėte knibžda šnipai - pardsidavėliai, visi Amerikos valdininkai pataikauja Stalinui, o Amerikos užsienio politika yra asimilinė, arba asilų vedama. Faktai gi tie, kad iš pusterčio milijono Amerikos valdininkų sijojimas terado keliasdešimt raudonukų. Stipri ir gabi sekimo įstaiga, FBI kuriai niekas jokio skandalo dar ikšiam neprikišo, tik vieną Coplonaitę susekė slaptus dokumentus beiteikiant Sovietų valdininkui Gubičevui, ir tai darė daugiau meilės negu komunizmo sumetimais. Kito valdininko, Hiss byla, dar sprendžiama. Amerikos užsienio politiką veda bendras abiejų galingųjų Amerikos politinių partijų viršūnių sutarimas. Ją vairuoja stipriausi Amerikos protai. Vien Maršalo planu pasiekta daug.

Idomu, kad Amerikos pasizymėje, jaunesni rašytojai ieškojo taip vadinamo "gyvojo vidurinio kelio". Tai artimas ieškiniis buvusių Amerikos lietuvių tautininkų redaktorių, J. O. Širvydo ir B. K. Balučio šis tai vadino "auksiniu vidurėliu". Šis Amerikos rašytojų ieškinyss ypatingai tikslus dabartiniame pasaulyje, kuriame grumiasi raudonos diktatūros imperializmas ir nevisai susidisciplinavusios demokratinės pajėgos. Kiek toli demokratijai privalu pažengti "kairumo" keliu kad apsaugoti ir pasilaikyti "dešiniojo" kelio rastas brange-

Toku būdu, mums privalu stipriai tikėti demokratijos būdų gerumui. Mums privalu tikėti, kad milžiniškoji žmonių (piliiečių ir valdininkų) dauguma nėra niekšai, pardsidavėliai, batlaižiai, bet padorus darbštūs ir save gerbią sutvėrimai. Rašytojų ir literatūros pareiga yra tuos įsitikinimus ginti bei stiprinti. Nes turime rasti "auksinį vidurėlį" ir juo nesvyruojančiai, didvyriškai eiti. Gali būti, 1950 metais mūsų literatūra kuo nors pasižymės. Vyt. Širvydas

BROLIAI MEKANIKAI

Broliai Scott, seržantai David, Ambrose ir Jessie, prie Suv. Valstijų Oro Jėgos, taiso didelį sunkvežimį, Erdling Oro Jėgos Stoty, Vokietijoje.

LIETUVA ŽUDOMA, LIETUVYBĖ NAIKINAMA

Mieli Amerikos Lietuviai, sulaukėme Naujų viltungių 1950 metų. Dar tebelinkime savi saviems, artimiesiems bei pažįstamiems laimingų Naujų Metų. Tik esame bejėgiai pasveikinti ir palinkėti mūsų brangios Tėvynės lietuviams broliams ir seserims geresnio gyvenimo, laimingo rytojaus ir taikos geros valios žmonėms. Ten žiema, ten šalta, ten pusnys ir vėjai. Lietuvis savoje nuo amžių pamiltoje žemėje yra nenekijamas, persekiojamas, žudomas ir tremiamas į ledinio šalčio sukaustytą Sibirą. Ten Lietuvoje kruvinu durtuvu dieną ir naktį sėja mirtį žiaurius 20-tojo amžiaus sužvėrėjęs pabaisa—bolševikas, enkavedistas, kreivaakis mongolas. Tie pasitę žmogazvėriai naikina ramius Liet. gyventojus darbščius lietuvius ukininkus bei darbininkus veičia vergauti kultūriškai atsilikusios komunistinės Rusijos kraugeriams - imperialistams. Nieko svetimo nenorinčius, vien savo Tėvynę mylinčius ir savo šventą žemę branginančius nuosirdžius bei svetingus lietuvius žuda, kalina, kankina ir tremia į tolimo Sibiro - šalčio sukaustytus aziatiškus plotus. Mūsų mieloje Lietuvoje sparčiai naikinama visa kas lietuviška ir šventa. Uždaromos maldos šventovės, verčiami ir deginami pakelės kryžiai ir rupintojėliai, til-

doma gražioji lietuvių kalba, gaudžios bei skambios dainos. Ten jau penki metai visu įniršimu naikinama visa kas lietuviška, graži ir turtinga kultura nutrinama nuo gintarinio Baltijos pajūrio. Ten kraujas nekaltas liejamas, iš ten girdisi beviltiškas pagelbos šauksmas. Susiburkime ir Pasirįzkime! Laisvieji lietuviško kraujo ir kilmės Amerikos lietuviai — milijonas laisvėje gyvenančių naujojo pasaulio piliiečių o ypatingai 16,000 nuo visa žudančio bolševikiško kujo ir piautuvo, nuo kruvinos raudonosios žvaigždės ištrūkusių mirtino siaubo liudininkai - lietuviai naujakuriai šių Naujų Metų įžangoje pasirįzkime kovai už Lietuvos laisvę, eikime į pagelbą lietuviams vergijoje kenčiantiems, laikykime šis prigimtus lietuviybės, dirbkiems lietuviškos kultūros darbą. Be darbo ir kovos nelaukime stebuklų, nes mūsų pasyvumas negailestingai žudo garbingą lietuvių tautą mūsų Tėvynėje, o laisvame pasaulyje lietuviybę tirpo svertimųjų aplinkuma. Pavieniai likime bejėgiai jei kuo neįsijungsimė visi kaip vienas į lietuviškas patriotines organizacijas. Nelikime nei vienas nušaliai, visi esame reikalingi, tad privalome būti kartu ir gerai organizuoti. K. Krulikas

Nepamirškime Nelaimėn Patekusių Tremtinių

Nors jau virš 16,000 tremtinių atvyko į šį kraštą ir jau patys užsidirba sau pragyvenimą, tačiau dar apie 15,000 tremtinių tebėra Europos stovyklose. Dalis jų laukia išvykimo eilės. Kita dalis, daugiausiai ligonys, paliegėliai, invalidai, našlės su mažais vaikais ir seneliai. Jiems sunkiausia emigruoti, niekas jų nenori priimti, bijomasi sudaryti visuomenei našta. Mes lietuvių negalime jų apeisti ir pamiršti. Tai mūsų tautos dalis. Jie iš Tėvynės išvaryti ir negali sugrįžti dėl vykdomo ten komunistų teroro ir persekiojimų. Štai Vilunas, 27 m. amžiaus, iš Tegernsee akulų mokyklos rašo: "Esu gimęs Tauragės apskr. Karui baigiantis buvau sužeistas ir netekau akių sviesos. Likau 100% aklas. Motina 62 metų, brolis fabrike nustojo dešinės rankos. Sunkus mūsų gyvenimas: motina sena, brolis be rankos, o aš aklas. Esu labai sujudintas, kad Jūs mano prašymą išklausetė. Drabužiai man ir mano motinai labai tiko ir aš už juos Tamsoms ir mus nepamirštantiems aukotojams Amerikoje kuo gražiausiai dėkoju. Labai prašau ir ateityje nepamiršti manęs, mano didžioje nelaimėje. (Parašas)."

Studentas Grinitis J., Gulintis Ansbach-Bleidorn Ligoninėje, "Prašu priimti mano gilius padėkos jausmus už Jusų prisijusį maisto siuntinėlių. Ligoninė nepakankama maistą dabar galėsiu papildyti ir greičiau pasveikti. . . . Agnė-Alfonsas Dainiai (Grohn) "Nuosirdžiai dėkoju už siuntinį, kuriame radau 2 skard. riebalų, 2 kg. cukraus, 2 sv. pupelių kavos, 4 dėž. kond. pieno, ir 2 skard. mėsos. Visus daiktus radau tvarkoje ir esu Jums labai dėkingas, jog supratote mano šeimos sunkią būklę, sergant mano žmoniai žiauriają vaikų paralizacijos liga. Kadangi greitai pagyti nėra jokios vilties, o aš pats Grohn'o lageryje apmokamo darbo kaip emigruojantis gauti negaliu, todėl labai prašau Jus, jei kaip nors galėsite, mūsų nepamiršti ir pagelbėti mums ir ateityje. Už visą Jums liekame amžinai dėkingi. (Parašas)."

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA

Is Jos Vardo žinome Jos Idealus ir Tikslus. TMD Praeityje Ir Dabarties Laikais Eina Tėvynės Keliais. Ko TMD Siekia? Kokie Tikslai Dabar?

DAUG Amerikoje ir kituose užsienių kraštuose yra lietuvių, bet mažai yra tikrųjų tėvynės mylėtojų. Ši faktą ryškiai pabrėžė Prof. K. Pakštas Amer. Liet. Kongrese, patiekdamas statistines žinias ir aiškindamas kiek yra Amerikoje ir kituose užsienių kraštuose lietuviškojo potencialo. Kitais žodžiais sakant, kiek yra aktualių lietuvių, įsijungusių į lietuviškos bendruomenės organizacijas, skaitančiųjų lietuvišką spaudą—laikraščius ir knygas, esančiųjų nariais lietuviškųjų organizacijų ir aktualiai dalyvaujančiųjų kovoje už laisvę ir nepriklausomybę Lietuvos bei palaikančiųjų lietuviškąją egzistenciją užsienių kraštuose.

raštus į Tilžę, kurie pasiekdavo rusų valdomą Lietuvą, lietuvius studentus ir inteligentus bei kaimo žmones.

Dr. J. Šliupo, Tomo Astramsko, adv. B. K. Balučio (dabar ministro Lietuvos Londone) vadovaujama TMD iškilo ir suvaidino neapsakomai svarbią rolę Amerikoje telkdama tėvynės mylėtojus ir vykdydama kovą kultūrinėmis priemonėmis už išlaisvinimą Lietuvos. TMD išleido 42 leidinius visokių knygų, išplatino kitų leidyklių daug knygų, ypač nepriklausomybės laikotarpiu Lietuvoje leidžiamų, viso apie 200,000 ekzemplierų Amerikoje, jį atliko daug kitokių organizacijų ir kultūrinė darbų, kurie davė mūsų tėvynėi didelę paramą ir naudą. Bet tas TMD kultūrinės veiklos etapas baigėsi 1920 metais, kai Lietuva tapo visų pasaulio kraštų pripažinta nepriklausoma valstybe.

NAUJAS MUSŲ KOVŲ ETAPAS

Dabar mes, tikrieji tėvynės mylėtojai ir mūsų organizacija —TMD vėl atsiderėme naujame mūsų tautos kovų už laisvę etape. Dabar vėl prieš mus stovi tokios pat mūsų tautos problemos, kaip buvo prieš 50 metų. Dabar vėl reikia mums sutelkti visus tėvynės mylėtojus į talką tautos vadavimo darbui; reikia suglausti mūsų kurybinę ir organizacinę iniciatyvą, medžiagines mūsų išgales; reikia mums įsijungti į kultūrinės kovos barą, sudaryti stiprius Amerikoje lietuvių kolonijose kultūrininkų ir kovųjų kadrus, rupintis leidimu visokių raštų, rengti visuomenei vadus, išnaudoti tą potencialą apie kurį prof. K. Pakštas kalba, apie kurio kultūrinės išgales kalba prof. M. Biržiška bei kiti mūsų visuomenės vadai.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos vadai ir nariai, taurieji patriotai, sutikdami su gerb. prof. K. Pakšto pareiškimais, jo turimais statistikos faktais, teigiamai vertina jo pareiškimus: 1) kad nedidelė lietuvių dalis buvo ir tebėra gerieji patriotai, savo senosios tėvynės mylėtojai, 2) kad tikrai šie lietuviai sudaro branduolį aktualaus lietuvių elemento Amerikoje bei kituose kraštuose, kuriame glūdi stipriausios moralinės, medžiaginės ir kultūrinės bei politinės jėgos užsienio lietuvių kovojančiųjų už laisvę ir nepriklausomybę Lietuvos.

Prof. K. Pakštas kalbėdamas Amer. Liet. Kongrese pasakė: "Nepamirškime, kad svarbiausias mūsų kovoje ginklas rankoje, tai knyga! Kad pirm ne gu ateis laikas, ligi turėsimė progą su kardu ar šautuvu rankoje kovoti, tai dabarties kovoje galingiausias ir vienintelis mūsų ginklas, tai spauda, lietuviška knyga!"

Deja, tikrųjų tėvynės mylėtojų skaičius kas metą mažėja, mirtis ir senatvė mūsų žmonių silpnina šį elementą ir jo visas išgales kovoje už mūsų tautos laisvę ir Lietuvos atstatymą. Ir jei nepapildys naujieji ateiviai lietuviai Amerikos lietuvių patrijotų retėjančių ir mažėjančių kadry, tai dar labiau susilpnės kova už išlaisvinimą Lietuvos Amerikoje ir kituose kraštuose.

Taip sakė dr. J. Basanavičius, dr. V. Kudirka ir kiti praieityje. Dabar visi mes, kurie žinome svarbą knygos ir kultūringos kovos priemonių kovoje už laisvę, sakome, kad literatūra, visokios geros knygos, įvairiomis kalbomis spausdinamos, tai geriausias mūsų kovoje įrankis, nugalėjimui mūsų neprietelių ir suradimui pasaulyje Lietuvai draugų.

Užsienių kraštuose visame pasaulyje, kaip prof. K. Pakštas sako, yra lietuvių kilmės žmonių virš milijono. Deja, tikrai apie 10% lietuvių sudaro branduolį organizuotos lietuvių visuomenės. Tarpe šitų organizuotų dar randasi mažytė dalelė, gal apie vienas nuosimtis lietuvių, kurie organizuoti, bet dvasiniai ir politiškai esą vergai mūsų tautos žudikų, jie sudaro mūsų tautos išgamas — komunistus tarnaujancius Maskvos imperia-listams. Tatal realus potencialas mažas, bet gi neorganizuotas mūsų žmonių potencialas pasaulyje siekia milijono žmonių lietuviškos kilmės, reikia nors dailį šio potencialo suorganizuoti.

Tatai aišku, kad tikrųjų tėvynės mylėtojų skaičius nedidelis. Bet visų mūsų pareiga padidinti skaičių tėvynės mylėtojų ir jų aktualumą organizaciniam ir kultūriniam gyvenime. Kad pasiekus tikslo, Tėvynės Mylėtojų Draugija, veikianti Amerikoje virš 50 metų, vėl stoja į organizacinio ir kultūrinio veikimo darbą, tokį darbą kaip praieityje dirbo, telkdama visus tikruosius tėvynės mylėtojus ir vesdama juos į kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Tatai aišku, kad tikrųjų tėvynės mylėtojų skaičius nedidelis. Bet visų mūsų pareiga padidinti skaičių tėvynės mylėtojų ir jų aktualumą organizaciniam ir kultūriniam gyvenime. Kad pasiekus tikslo, Tėvynės Mylėtojų Draugija, veikianti Amerikoje virš 50 metų, vėl stoja į organizacinio ir kultūrinio veikimo darbą, tokį darbą kaip praieityje dirbo, telkdama visus tikruosius tėvynės mylėtojus ir vesdama juos į kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

KULTURINĖ KOVA REIKALINGIAUSIA

Pirmieji kovunai už Lietuvos išlaisvinimą buvo aušrininkai ir varpiečiai, dr. Jono Basanavičiaus ir dr. V. Kudirkos vadovaujami. Jie kovojo už laisvę ir teises lietuvių ne su kardu ar šautuvu rankoje, bet su knyga, apšvieta ir organizuoto elemento moralinėmis ir medžiaginėmis išgalėmis. Neturėdami laisvos spaudos, slapta spausdino knygas ir laikraščius ir platino. Tai buvo kultūrinės kovos priemonės. Dr. J. Basanavičius, dr. V. Kudirka, dr. J. Šliupas, Vyskupas Valančius ir kiti mūsų tautos genialys vadai žinojo reikšmę ir svarbą kultūrinės kovos už laisvę spaudos ir mūsų tautos. Jie išnaudojo visas galimas priemones plėtojimui kultūrinės kovos, rengdami kovunus Lietuvos išlaisvinimui. Jie kovą laimėjo! Susilaukė nepriklausomos Lietuvos.

Tatai kultūrinės kovos svarbiausiu objektu buvo praieityje ir dabar tebėra Tėvynės Mylėtojų Draugijos narių ir vadų spausdinimas ir platinimas gerų raštų, ginančių mūsų tautos laisvę ir teises. Ir jei mes pasišvesime šiam kultūros darbui, tai tikslo pasieksime—tinkamai pasirėngsime ir Tėvynę Lietuvą išvaduosime.

Likvidavus "Aušrą" ir Varpą", ligi buvo iškovota laisvė lietuvių spaudai 1905 m., Amerikoje veikusi (aušrininkų ir varpiečių išvytų iš Lietuvos) įkurta Tėvynės Mylėtojų Draugija pavadavo aušrininkus ir varpiečius, spausdindama lietuviškus raštus, plėtodama savo kultūrinę kovą už spaudos laisvę ir tautos laisvę, rengė mūsų iškvijai vadus, siuntė savo

Garsusis Napoleonas, Prancuzijos žymiausias karo strategas, sakė: "Spauda tai galtingesnis ginklas už kardą!" Taip mes šį patyrimo žinome, kad spauda toliau siekia, įtekmingiau veikia į žmogų, negu žodis. Todėl TMD vadai suprastdami svarbą kultūrinės kovos ir literatūros kviečia visus tėvynės mylėtojus į talką kultūrinės kovos, į darbą vadavimo Tėvynės Lietuvos. Šaukia visus iš Lietuvos išvytus lietuvius, vyrus ir moteris bei jaunimą, prašo visus įsijungti į TMD kolonijose esamus skyrius, o kur skyrių nėra, įkurti naujus TMD skyrius ir suvaidinti tokią svarbią rolę kovoje už laisvę Tėvynės Lietuvos, kaip suvaidino pirmieji lietuviai ateiviai Amerikoje, maskolių išvyti iš Lietuvos. Mes prašome naujuosius ateivius lietuvius ne tik tai įsijungti į Tėvynės Mylėtojų Draugiją, bet imti jos vairą ir vairuoti, vadovauti šiai draugijai, vaduoti išmirusius, pasenusius išgaliu pristigusius tėvynės mylėtojus.

Šį prašymą pakartotinai yra davę TMD vadai, aš jų prašymą dar kartą kartuju, ragindamas naujajietivius įsijungti į TMD ir parodyti savo meilę Tėvynėi aktualiu savo darbu ir veikla laisvoje Amerikoje. V. M. KLAUSUTIS

Kodėl Vokiečių Rytų "Respublikos" lošime Stalinas paėjo iš piko (Paskirtas prezidentu komunistas Pieck—skaityk—Pik) — Todėl, kad neturi čirvo (širdies).

Progresas Ir Sabotažas

Kasdien buna gyvenime, ir kaip su juo orientuotis? Ar lietuviai yra liuosi nuo to? Skaityk "Lietuvių Naujienos" kas mėnesį, kaina \$1.00 metams. LIETUVIŲ NAUJIENOS 322 N. 6th Street, Philadelphia 6, Pa.

ENGLISH SECTION

LITHUANIAN EXILE CHIEF VISITS CITY

Staysy Lozoraitis, chief of the diplomatic corps of the Lithuanian government in exile, predicted eventual independence for his home country as he arrived in Chicago Tuesday.

It may take a war to free Lithuania from the Soviet yoke, he said, but he predicted the Soviet Union would start a war in three to five years unless it gains its objective of expansion.

Among those who met Lozoraitis as he stepped from the

20th Century in LaSalle St. station was Ralph Skipitis, Lithuanian minister of the interior from 1920 to 1922, who now lives at 3759 N. Wilton.

Lozoraitis discussed "the terror in Lithuania" at a luncheon in his honor later Tuesday in the LaSalle Hotel, given by the Lithuanian consul in Chicago, Petras Dauzvardis.

There are an estimated 100,000 Lithuanian Americans living in Chicago.

PEOPLE'S DEMOCRATIC METHODS

(FINLAND)

At a recent congress of the wood workers' trade union, eleven delegates from the Uudenmaan district had to be removed by the police. Considerable falsifications had occurred at the elections. The local committee complained to the central organs which refused to take any steps, whereupon the matter was taken to a court of law. There it was proved beyond doubt that the eleven Communist representatives had been elected by the following methods.

Absent members had been registered as voting for the Bolsheviks. A member who had been dead for a year and a half had also voted for a Bolshevik candidate. A new branch with 120 members had been set up in Jyväskylä. Only two of these 120 actually worked in the trade while the rest were employees of the Party bureau at Helsinki. Elsewhere the wives of Bolshevik members had also been allowed. Even members of other trade unions had been registered as wood workers for the occasion, at the same time retaining membership in their own union.

By these methods the people's democrats had managed to have 11 of their delegates elected.

Despite all their cheating the Stalinists did not obtain a majority at the congress. The surprising thing was that WFTU representative Arrachard lodged a formal protest against the exclusion of the eleven. Labour opinion in Finland has not failed to draw its conclusions.

Uranium Ore In Pribram

CZECHOSLOVAKIA

In July 1948 the drilling of new pits to be exploited for uranium was commenced, first in the area of the old pits around Pribram, subsequently the community of Bohutice. In the Bohutice area there are at present about 5 new pits. The monthly output amounts to about 40-50 wagon-loads of ore, which is being forwarded to the USSR via Moravska Os-

trava. Germans and about 1,000 political prisoners are at work. As the work in the pits is injurious to health, the assignment of Czechoslovak political prisoners for work there extends over about two months, while that of the Germans is indefinite. After about two months the prisoner's face becomes livid and is agitated, as are his hands, by a constant trembling. Nevertheless the political prisoners are sent back to the coal mines. Soviet technicians work in the mine region. It is contended that the ore is of a quality superior to that exploited at Jachymov. FCI

Veterans' Questions and Answers

Information for Vets—O.K.

Q—I will complete my high school course in 1951. As a veteran of World War II, discharged in 1945, will I be entitled to GI training benefits if I decide to go to college in the Fall of 1951?

A—Since you were discharged from the armed services before July 25, 1947, you must start GI Bill training before July 25, 1951.

Q—Is there a deadline date for the reinstatement of my National Service Life Insurance policy?

A—No. There is no deadline date for World War II veterans who wish to reinstate their lapsed NSLI policies.

Q—I am a World War I widow of a veteran who served 80 days in the U. S. Army. Am I entitled to a pension?

A—Ninety days of service is the minimum requirement for widow's pension rights, unless the veteran was discharged for service-incurred or service-aggravated disability.

Veterans and their dependents who desire information concerning their benefits and entitlements are invited to send inquiries to this newspaper. Their questions and the answers will be published in this column.

LIETUVIAI DP SKAITLINEMIS

Per pėreitus metus Amerikos visuomenės nuosėrdaus bendradarbiavimo dėka į šį kraštą atvyko virš 16,000 tremtinių. Tokios didelės masės tautiečių masės perkėlimas ir įkurdinimas yra nepaprastai didelis įvykis lietuvių tautos istorijoje. Vykdamas šį darbą BALFui teko įtempti visas jėgas. Vien per BALFo įstaigą yra sudaryta 25, 996 lietuvių tremtiniams darbo ir buto garantijos ir užvestos bylos. Procesuojant kai kurios garantijos atkrito: dažniausiai dėl nesveikatos, kiti tremtiniai neturėjo reikalingo DP. statuso arba nutarė emigruoti kur kitur. Eigoje yra apie 6700 asmenų garantijos. Neturinčių visai garantijų lietuvių, kurie pagal emigracijos įstatymus tikty emigruoti, yra apie 3,000.

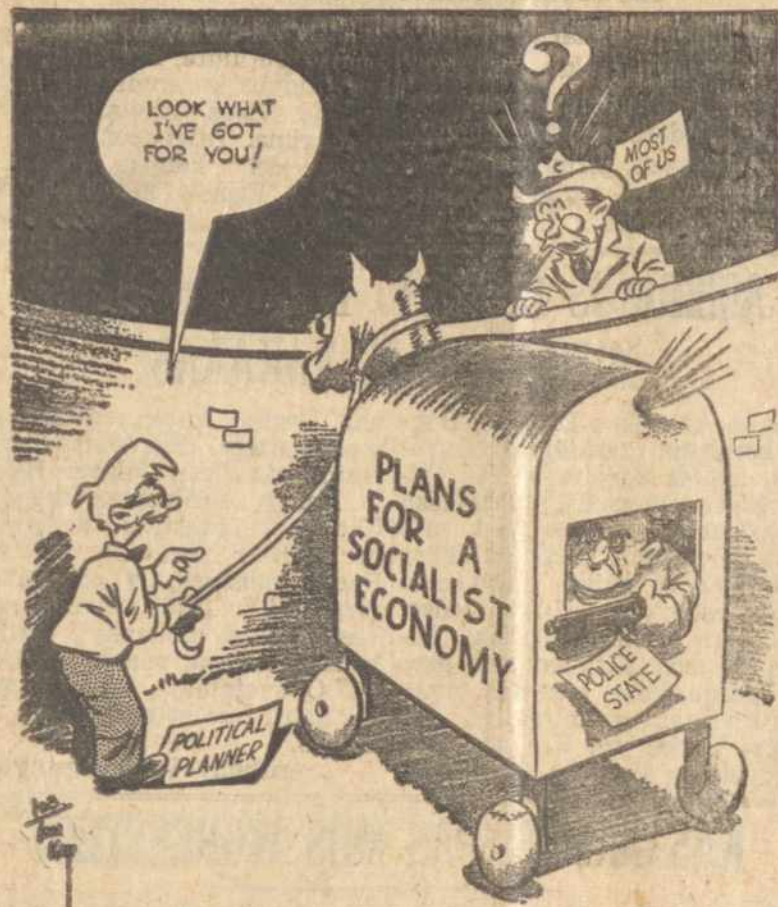
Is viso lietuvių tremtinių įvairiose Europos stovyklose prisikaitoma apie 13,000. Daugelis jų visai negalės išvykti dėl imigracijos įstatymais nustatytų taisyklių. Tai bus daugiausia seneliai, ligonys, invalidai, paliegaliai, našlės su mažais vaikais ir šiaip dėl kokių nors priežasčių

negalintieji emigruoti. Apskaičiuojama, kad tokių nelaimingų lietuvių bus apie 4,000.

Atvykusių lietuvių nuošimtis yra palyginamai labai geras. Proporcingai tremtinių skaičiui Vokietijoje atvykę lietuviai į JAV po žydų užima 1 vietą. Tokių gražių rezultatų tegalėjome pasiekti dėl to, kad BALFo direktoriato ir administracijos darbas buvo gerai mūsų tautiečių suprasimas ir remiamas. Nors BALFas, palyginus su kitų tautybių panašiomis organizacijomis, yra gavęs labai mažai piniginių aukų, tačiau pavyko atlikti didelį darbą. Reikia konstatuoti, kad atvykę tremtiniai, vos ištrūkę patys iš skurdo ir vargo ir dažnai dar sunkiai kovodami su įsikurimo sunkumais, per paskutinius 6 mėnesius sudarė 7,000 asmenų darbo ir buto garantijas. Tikiu, kad ir ateinančiais metais mūsų visuomenė remis BALFo pastangas ir kad likusieji ir galintieji emigruoti 3,000 lietuvių susilauks darbo ir buto garantijų.

Kun. Dr. J. B. Končius, BALFo Pirmininkas

THE AMERICAN WAY

MODERNISKAS TROJAUS ARKLYS

DOMAS AIDOKAS

Mūsų Dienų Įvykiai

NAUJI METAI, NAUJOS BĖDOS

Senuosius metus palydėję amžinatį ir sutikdami naujus metus ir naujas bėdas vakarų pasaulio valdovai, politiškai ir morališkai subankrutinę, bėdavoja ir nerimauja, matydami 1949 metų davinius ir perspektyvas naujų metų Eurazijos žemyne. Washingtono, Londono ir Paryžiaus "minkštagalviai" ir "trumpakelniai" politiškai dabar jaučia tarsi karštą bulvę nuriję.

Chinija komunistų! Pusė Europos komunistų! Maskvos valdovų politinis triumfas kupinas ekstazijos! Pasekmėje šitų laimėjimų komunistinio pasaulio ir pralaimėjimų vakarų kapitalistinių demokratijų matome desperaciją vakarų pasauly. New York Times redakcijoje iš sausio 7 d. sako: "We have taken a terrible beating in Far East". Šio dienraščio įspėjimas Washingtono vyriausybei ir vakarų demokratijoms pavėluotas. Bet geriau vėliau negu niekad kritiškai pasisakyti.

Britų vyriausybė desperacijos ir nerimo slegiama, norėdama išgelbėti savo investicijas virš bilijono dolerių Kinijoje, taipgi, savo kolonijas Azijoje—Hong Kong ir kitas, pasiskubino pripažinti komunistų vyriausybę Peipinge, neva kaip įvykusi faktą komunistų laimėjimo. Washingtono vyriausybė p. Dean Achesono neseniai išleista dokumente "White Paper" nurašė Kiniją nuo savo diplomatinę ir komercinių santykių su buvusiąja Kinijos vyriausybė, ir tuo pareiškė visam pasauliui, kad komunistai busią Kinijos valdovai. Nusiprausė rankas kaip Pilotas.

Bet Washingtono ir Londone bei Paryžiuje "trumpakelniai" valstybininkai, kaip New York Times sako, manė jog Chang Kai-šeko valdžios oponentai ne komunistai, liaudininkai, o vėliau manė, kad Kinijos revoliucionieriai komunistai nebusią rusų komunistų prieteliai, kad jų vadas Gen. Mao Tze-tung busiąs antrasis TITO! Dabar jie labai apvilti, nes gen. Mao-tung buvo nuvykęs į Maskvą dalyvauti Stalino sukakties minėjimo iškilimėse su savo štabu, dabar veda derybas su Maskvos politbiuro vadais ir Stalino glaudžių politinių, ekonominių ir militarinių santykių. Maskvos valdovai tyli, neskelbia žinių, bet iš Peipingo pasiekė Ameriką žinia patvirtinanti Stalino ir Mao Tze-tung derybų tikslus ir tikisi, kad derybos duos pagėdajamus davinius. Štai kame glūdi naujų metų bėdos vakarų pasauliui.

KAS BUS RYTOJ?

Dabar vakarų pasauly matome pesimizmą, o rytų pasauly optimizmą. Komunistai šukauja ekstaziškai palydėdami senuosius metus ir sutikdami naujuosius su viltimi didžių laimėjimų prieš vakarų pasaulį diplomatiškai ir militariškai ateityje; o vakarų "trumpakelniai" aima-nuoja nežinodami ko laukti rytoj.

Nauji sukrėtimai laukiami Azijoje ir vakarų Europoj. Britų ir prancūzų kolonijos Azijoje laukia Kinijos komunistų armi-

jų, ypatingai, Hong Kong, Indo Kinijoje, Burmoje ir Malajiečių pusiasaly, Suomija jau gavo Maskvos "ultimatumą" per komisarą Gromyko, Suomija nerimauja, laukdama sukrėtimo Jugoslavijos komunistų valdovas Tito kalba apie naują žygį, paskelbimą pasaulio komunistams naują manifestą, tai bus jo paskutinis pasipriešinimas Stalino komandai.

O kas bus su Vokietija ir Austrija? Aišku, neužilgo šie kraštai bus sprogdinami iš vidaus. Pasaulio žmonės, ar jie būtų demokratai ar kitoki, pasitikėjimo vakarų demokratijoms neturi, nes jie mato kaip vakarų demokratijų vadai komunistams pataikavo karo metais ir po karo per keturis metus. Pataikauja dabar pripažindamos komunistų vyriausybę Kinijoje.

Vakarų demokratijos—dvasios ubagai! Be principo, be moralinės politinės galvosėnos. Tantai nenuostabu, kad jos pralaimėjo karo metais ir po karo, visuose frontuose kapituliuo komunistams. Todėl jų rytojūs neiškus, problemos apsigynimo nuo komunistų neišsprastos.

JIS NENORI

Komunistų vadukas, drg. Andriulis, nenori grįžti į komunistinio "rojaus" kraštą—Rusiją, o Amerikos vyriausybė rengiasi jį deportuoti. Šis komunistų partijos vadukas, drg. Andriulis, atsisako išvažiuoti iš Amerikos, tuo tikslu, jis su kitų komunistų pagalba sušaukė Chicagoje masinį susirinkimą kuriame dalyvavo lietuvių komunistai ir nekomunistai ir susirinkime dauguma balsų nubalsavo deportuoti drg. Andriulį į komunistišką Rusiją.

Mes stebimės iš drg. Andriulio "Vilnius" laikraštyje nusiskundimų ir kaltinimų susirinkusius už tokį nutarimą, kad buk nubalsuotojai jam gerovės nežada. Tai labai naivus drg. Andriulio nusiteikimas. Kodėl drg. Andriulis ir kiti Amerikoje esantieji komunistai nenori skirtis su kapitalistine demokratija Amerika? Kodėl jie atsisako vykti į komunistišką Rusiją? Į šiuos klausimus tiktai drg. Andriulis turėtų atsakyti. Esu tikras, kad Andriulis bijosi komunistinės nelaisvės Rusijoje.

NACIŲ KELIU

Maskvos komandiruojami rytų Europos kraštų komunistai pildydami Maskvos komisarų įsakymus degina rytų Europos tautų knygas ir naikina bibliotekas—visus raštus, kurie nekomunistiški, manydami, kad su sudeginimu raštų, privers tų kraštų žmones skaityti komunistiškas knygas ir padės Maskvos imperialistams surusinti rytų Europos žmones, ypatingai, jaunimą.

Taip darė naciai Vokietijoje, degindami knygas priešingas nacių politiška ideologijai, taip daro raudonieji komunistai Rusijoje ir rusų komunistų pavergtuose rytų Europos kraštuos. Komunistai eina nacių keliais. Maskvos valdovai vykdydami savo imperializmą nepasitenkina savo brutališkėmis viešpatsėmis naikinimui pavergtųjų tautų,

žmonių ištrėmimais, įkalinimais ir žudymais; jie naikina knygas siekdami savo imperialistiško tikslo — nutautinimo likusiųjų žmonių pavergtuose kraštuose. Pasaulio istorijoje jokie barbarai nepasizymėjo tokiais tautų žmonių fiziškais ir kultūriškais naikinimais kaip rusai komunistai—stalinieško "komunizmo" vykdytojai.

INDONESAI

Ramiojo vandenyno—Pacifiko pietinėje dalyje, tarpe Pilipinų, Malajaus, Australijos yra daug mažų ir didesniųjų salų, kuriose gyvena nuo senų senovės žmonės, indonesais vadinami. Šias indonesų salas holandai jurininkai pagrobė prieš 350 metų ir valdė indonesus kaip visi imperialistai valdo pavergtus kraštus, eksplotavo indonesus ir jų krašto gamtos turtus savo naudai.

Berašant šiuos žodžius Holandijos karalienė Julijana pasirašė paskutinį dokumentą, kuriuo ji patvirtino pripažinimą Indonesijai politinės laisvės ir nepri-

klausomybės tiesas. Indonesija dabar tapo nepriklausoma valstybe su apie 70 mil. gyventojų, kelėta kartų didesnis ir turtingesnis kraštas už Holandiją. Šis indonesų laimėjimas daugelio metų įtemptos politinės ir kultūrinės kovos rezultatas.

KUR MŪS RINKOS?

Amerikos komersantai, spaudos organai—dienraščiai ir žurnalai klausia patys savęs: "Kur mūsų rinkos?" Į šį klausimą bando jie patys atsakyti ir stiprinti mūsų krašto viltį, kad tos rinkos priklausos mums ir jas mes atgausime.....

Amerika tiktai dabar pradeda suprasti savo trumpakelnų vadų šlubavusią užsienių politiką, praradimą Amerikos prastižo pasaulį ir jos pramonei rinkų užsieny. Amerika laimėjo du pasaulinius karus sau ir savo talkininkams, bet ji pralaimėjo TAIKĄ ir savo šimtmečio prestižą pasauly. Kame to priežastis? Atsakymas aiškus: Amerikai vadovavo "trumpakelniai" vadukai.

MINISTERIS ST. LOZORAITIS CHICAGOJE

Lietuvos Diplomatinio Korpuso šefas Ministeris Stasys Lozoraitis išbuvo Chicagoje ir Springfielde nuo gruodžio mėn. 20 d. iki gruodžio 24 d. Per tą laiką jis dalyvavo keturiuose sudėtinguose šeimyniniuose pobuviuose—pasakė keturias kalbas Lietuvos reikalui—konsulo lūnciuje ne tik kalbėjo, bet ir pasidalino įvairiomis politinėmis, diplomatinėmis mintimis su veikėjais, kurie jam statė įvairius klausimus ir gavo į juos atsakymus.

Visose savo kalbose bei pasikalbėjimuose su spaudos atstovais p. Ministras pabrėžė, kad Sovietų Sąjunga valdo ir naikina Lietuvą bei lietuvių tautos žmones neteisėtai, prieš tautos valią ir prieš tarptautinius nuostatus, išdėstyti UN čartery ir kituose tarptautiniuose aktuose; kad Sovietų Sąjunga savo elgsena yra nustačius prieš save ne tik lietuvius ir kitus jos pavergtus žmones, bet visą laisvąjį pasaulį; kad pasaulis ilgai privers Sovietų Sąjungą išsikraustyti iš svetimųjų žemių; kad tų žemių tarpe yra ir Lietuva—kad Lietuva išlaisvins drauge su kitomis dabar sovietų pavergtomis tautomis. Šitą mintį ir tvirtinimą citavo visi Chicagoje didieji dienraščiai.

Ministras vizitavo miesto mayorą Martin H. Kennely, buvusį Lietuvos Premierą, Prezidentą ir jo šefą dr. K. Grinių, Lietuvos Konsulą P. Dauzvardį, ALT Pirm. L. Šimutį ir dar vieną kitą veikėją. Kai kurie Lietuvos piliečiai ir artimi ministro draugai vizitavo jį ir konferavo su juo LaSalle viešbuty.

Vieną popietį svečias praleido Tėvų Marijonų Seminarijoje Hinsdale, Ill., su Rektoriu kun. dr. K. Vašku ir kitais profesoriais dalyvaujant Prof. K. Pakštui ir Konsului Dauzvardžiui.

Gruodžio 22 d. buvo nuvykęs į Springfieldą padaryti vizitą Gubernatoriui Adlai E. Stevensonui ir atlankyti ten didžiojo humanitaro ir pavergtųjų imancipatoriaus Abrahomo Lincolno namus ir paminklą. Gubernatorius svečią šiltai priėmė, ilgai su juo kalbėjo ir visai prieteliš-

kai bei šeimyniškai pavaišino. Ministrą gražiai apdovanojo Progress Furniture kompanijos ir Chicagoje Lietuvių Moterų klubo Kalėdų Diedukai.

Chicago, jos simpatingais oficialais (mayor'u bei kitais) ir geraisiais lietuviams ministras buvo sužavėtas. Jis galėjosi, kad negalėjo anksčiau atvažiuoti ir atvažiuaves negalėjo ilgai pasilikti ir su didesniu skaičiu gerųjų lietuvių pasimatyti ir pasikalbėti. Tą trukumą užpildyti pasižadėjo neužilgo—gal 1950 metais—grįžti ir tada išsikalbėti ne tik su valdininkais ir vadais, bet ir su plačiąja visuomenė.

Chicago buvo tolimiausia p. Lozoraitiui lietuvių aplankymo kolonija. Iš Chicagojis jis pradėjo kelionę į Europą: iš Chicagojis išvažiuavo gruodžio 24 d., iš New Yorko išplaukė gruod. 29d. L. K. Č.

SPRINGFIELD, ILL.

Gruodžio 22 d. buvo atvykęs į Springfieldą LIETUVOS DIPLOMATINIS TARNYBOS ŠEFAS STASYS LOZORAITIS, lydima Lietuvos konsulo P. Dauzvardžio ir ALT vice pirm. adv. A. Olio. Svečius stoty sutiko gubernatorių atstovas ir automobilis, kuris pristatė juos gubernaturon, pavaižinėjo po miestą ir po trijų valandų vizito gražino stotin.

Gubernatorių Adlai E. Stevenson ne tik oficiališkai svečius priėmė, su jais kartu ir su Min. Lozoraičiu atskirai nusifotografavo, bet ir šeimyniškai pavaišino. Svečiai gubernatoruje praleido apie pusantros valandos. Ten susipažino ir įvairiais klausimais išsikalbėjo ne tik su gubernatorium, bet ir su jo artimaisiais pagelbininkais bei giminėmis: sunais, seseria ir švoogeriu Ives, kuris ilgus metus yra buvęs Amerikos užsienio tarnyboje. Jie visi, kaip gubernatorius, taip ir jo artimieji, stebėjosi Lietuvos šurpia padėtimi ir linkėjo jai ir jos žmonėms nusikratyti svetimo jungo galimai greičiausiai laiku. X.

COAL COIL COKE

MES ĮRENGIAM BOILERIUS IR ALIEJAUS ŠILDYTUVUS

DOMESTIC FUELS, INC.

641 Cambridge Street

Call 5-6962 for Service

ASK ABOUT OUR BUDGET PLAN

WORCESTERIO LIETUVIŲ SUSIPAŽINIMO VAKARAS

Sausio mėn. 7 d. Lietuvai Remti Dr-jos 1-mas skyrius surengė jaukų pobuvį, susipažinti senajai Worcesterio lietuviškai visuomenei su iš tremties atvykusiais lietuvišiais.

Lietuvių klubo salė buvo pilnutė, gausiai susirinkusios patrijotiniai nusiteikusios šios kolonijos lietuviškos visuomenės.

Šiandieną pirmą kartą žilagalviai senosios kartos lietuvių veikėjai, turėjo progos pasidžiaugti gražiu buriu iš tremties parkviestų brolių ir drauge su jais sudaryti artimus ryšius tęsti tuos lietuviškumo darbus, kurie jų buvo sukurti keletas dešimčių metų atgal.

Atidarydamas vakarą, L. R. D. skyriaus pirmininkas Mr. Zemaitaitis savo kalboje pasveikino visus svečius ir trumpai nupasakojo Lietuvai Remti Draugijos tikslą ir jos norus ateičiai. Po to, jis pakvietė tarti žodį visą eilę senųjų šios draugijos narių ir kitų organizacijų atstovų.

Inž. Kiškis susirinkusiems plačiai paaikšino L.R.D. įsikurimo, jos aukos istoriją ir atliktus šalpos darbus praityje. Skyriaus sekretorius Mr. Penikas, pats budomas tremtinys, savo kalboje iškėlė LRD reikalingumą, juo labiau, kad dar daug mūsų brolių ir sesių

bus priversti pasilikti sugriautoje Vokietijoje ir kituose kraštuose, o jiems gyvybišką materijalinę pagalbą sekmingai bus galima organizuoti tik visiems susibūrus į LRD eiles. Ji budama nepartinė organizacija šiuos uždavinius geriausiai galės atlikti dabarty ir kada bus sugriauta "geležinė uždanga", nepamirš atsistatanties iš pelenų tėvų žemės — Lietuvos.

Toliau eilė kalbėtojų, kaip: Mrs. Danelienė, Mr. Kriaučialis, Mr. Čiasniauskas, sveikino LRD ir kitų lietuviškų organizacijų vardu, pasižadėdami visuomet padėti jos šalpos darbe.

Visų senųjų šios draugijos veikėjų noras buvo įjungti į jos eiles kuo daugiau naujų lietuvių, nes jų jėgos dėl senatvės yra nusilpnėję, o jų sukurta organizacija savo darbą turės tęsti su dar didesne energija.

Po sveikinimų Mr. Zemaitaitis visus svečius pakvietė pasivaikšinti jų paruoštais užkandžiais, o po to pasiūlyti ir pasilinksmiti. Vakarienis metu skyr. sekretorius suregistravo naujuosius skyriaus narius.

Jaukioje broliškoje nuotakoje buvo praleistas vakaras, palikęs gražų prisiminimą visiems.

Mes linkime LRD didžiausios sėkmės lietuvių darbe, o taip pat, ir ateityje nepamiršti kultūrinių pareigumų.

J. Vizbaras—Sudavas

PADEKOS ŽODIS

Šiuomi reiškiu nuoširdžią padėką visiems, kurie kokiū nors būdu parėmė vaikučiams surengtą Kalėdų pramogą. Tikrai su jūsų pagalba galėjome suteikti daug džiaugsmo dėl 100 vaikučių. Jie buvo pavaišinti gardumynais, apdovanoti dovanėlėmis ir palinksmiti.

Dovanėles pasiuntė šie: p. Jasiunas, p. Lozoraitis, p. Eriksonienė, p. Tagman ir Puras; p. Bagužinskienės dukterys. Taipgi buvo gauta ir piniginių aukų: po du dolerių J. Lendraitienė ir Adomas Kudarauskas Jr.; po vieną dolerį, p. J. Čerminus, p. Merrick, J. Sotkus ir p. Mickevičius. Likusios nuo parengimo dovanėlės buvo atiduotos dvejoms neseniai iš tremties atvykusioms šeimoms, taipgi jos gavo dar pinigais, kiekviena po penkis dolerius.

Dar kartą reiškiu padėką visiems, o ypatingai komiteto narams, kurios tiek daug pasišventė, paaukavo ir darbavosi. Taipgi ačiū A. Gurgzdžiui už obuolius ir p. Kupčinskienei už eglaitės papuošimą.

M. Vaikšnorienė

skudiniai vestuvėms porūkelei kuciphilės i Bushong 311 main gatvės worcester, mass. Įsteigta 1900 Tel. 3-4180

Vietiniai ir Importuoti Gėrymai Pristatomi i Namus Edward Yanover's PACKAGE STORE Ušiatko TADCASTER ALY 22.75 už dėg., plus už benkas, Rusišką Degtinę—VODKA 100% ir kitus Alkoholinius Gėrymus 278 MILLBURY GATVĖS

VYČIŲ 116-tos KUOPOS VEIKIMAS AUSROS VARTŲ PARAPLJOJ

Penktadienį, vasario 5 diena, 1950 metais įvyks "Military Whist", bažnytinėje salėje. Sekantieji sudaro rengimo komitetas: B. Stevens, pirm.; O. Morikvenaitis, tikietis; Vincas Kisielius, dovanų; Rūta Čiraitė, užkandžių; Charlotte Mitchell ir Louisa Totilūtė, skelbimų. Kuopos valdyba ir rengimo komisija kviečia visus atsilankyti į šį parengimą. Taigi pasikirkite tą dieną del kuopos "Military Whist". Pelnas bus skiriamas del paraplijos.

AMERIKOS LIETUVIŲ BUGNŲ KORPUSO MUZIKALISKAS VAKARAS

Kada Amerikos Lietuvių Bugnų korpusas prasidėjo 1948 metais, niekas negalvojo, kad išsivystytų platesnė muzikališka organizacija. Prisiruošiant savo parengimo, korpusas dabar suorganizavo puikių balsų chorą, po vadovyste Alberto Jodzono, kurs parinko dainas, kurias dainuos. Kita korpuso grupė suorganizavo orkestrą, kurs bus kreditas organizacijai. Orkestro nariai yra Kenneth Patrick, piano; Kenneth Miller, bug-

nai; Darata Anton, gitaras; Joseph Savage, akordionas; Tamas Anton, smuika; Pilypas Beinor ir Henry Bruinsma, trimitas. Choras ir orkestras bus girdėti per WBMS Bostono Lietuvių Radio valandas, šį sekmadienį tarp 9:30 ir 10:30 valandų ryto. Pasistenkite atsilankyti į Muzikališką vakarą, vasario 5, 1950, L.N.C. svetainėje. Tikėtus galima gauti nuo veteranų arba komiteto.

Anthony V. Savage, Pirm.

KAS GIRDĖTI PAS MUS WORCESTERY

Prieš Naujus Metus vakare, Aušros Vartų paraplijos salėje įvyko šokiai. Juos rengė paraplijos Motery Klubas, vadovaujant Vincentai Kieļienei. Į šokius atsilankė didelis burys tremtinių. Visi smagiai linksminosi iki vėlai nakties, sulaukus naujų metų sugiedoję Lietuvai Tėvynė Musų ir Marija, Marija. Pasveikinę vieni kitus su naujais metais skirstėsi į namus saldžiai miegoti.

D. ir E. Mažeikų namuose — "Meno Ratiolio" vad. Leopoldas ir Eugeniya Jokubauskai, Pranas Aukštutolis, buvęs varpininkų pirmininkas Vokietijoje ir jusių korespondentas.

Praleido vakarą rimtam pasikalbėjime laukiant Naujų Metų. Sulaukus palinkėti vieni kitiems geros sėkmės ir ilgiausių metų visiems.

Juozas, Vincenta ir Vytautas Čiuniai, įrengė labai gražią užėgą—restorana, 373 Millbury gatvės. Sausio 7-tą vakare buvo suruostas labai puikus bankietas—vakarienis.

Dalyvavo jame daug svečių, draugu, pažįstamų ir giminių, kaip tai: pp. Ignas ir Jieva Pigagai, Jonas ir Vincenta Kieļai, M. ir A. Nedveckai, J. ir O. Joničiai, P. ir A. Krauneliai, B. ir Z. Tamulevičiai, G. ir M. Bagdžiai ir brolis Jonas Čiunys iš Boston, Mass.

Muzikantas Juozas Pigaga, P. Rupeika; policijantas—Antanas Šeškevičius, Jurgis ir A. Rupkevičiai ir daug kitų.

Svečius valgiais ir gėrimais vaišino: O. Jonytienė, H. Rupkevičienė, K. Burke, M. Čižienė, L. Gražulytė, G. Sarapaitė, K. Yakutytė, I. Jonyčiūtė ir jaunas Jakutis.

Sunus Petras Čiunys su savo orkestra linksmino visus iki vėlai naktį.

Vakarienis buvo karališka. Svečiai sėdėjo tarp gražių ir didelių pundų gėlių. Čiuniai visiems dėkojo už atsilankymą. Vakaro vedėju buvo J. Krasinskas.

Lietuvai Remti Draugijos 1-mas skyrius suruošė susipažinimo vakarėlį. Dalyvavo daug tremtinių — naujakurių. Tai džiuginantis reiškinys. Vakarienis labai pasekmingas. Vakaro vedėju buvo M. Zemaitaitis. Pasiūkeista kalbomis. Kalbėjo naujakuris: J. Česna, inž. J. Kiškis, A. Kriaučialis ir kiti. Prie Jono Dirvelio puikios orkestros praleistas vakaras smagiai ir linksmai.

Pereitą sekmadienį buvom nuvykę į Conn. valstijos mažą miestelį—Thompsonville, aplankyti savo giminius Juozą ir Magd. Jetkevičius. Turėjau progą pamatyti dar iš Lietuvos pažįstamų bičiulių kaip tai: pp. J. Dudavičiai, V. Baniai, J. Čepuliai ir kiti.

Ir štai sužinojau didelį suprižą, kad to miestelio vienintelis teisėjas "George" yra lietuvis Pranas Jasiukevičius, jaunos kartos vyras. Gerai kalba savo tėvų kalbą—lietuviškai. Tas teisėjas kartą turėdamas reikalų Worcesterį, kaip advokatas buvo atsilankęs į mūsų namus pa-

siūzūrėti. Jo tėvai yra taip pat iš Lietuvos gerai pažįstami Jonas ir ponia Jusiukevičiai, turį dvi tabako ukės—farmas. Tame miestelyje lenkai turi net dvi paraplijas—Rymo Katalikų ir Tautininkų Katalikų. Iš to galima spręsti, kad jų daug yra, bet hetuvis sprendžia visokius reikalus. Linkiu kaip lietuviui geriausios sėkmės ir ilgiausių metų gyventi.

Pereitą sekmadienį ryte girdėjau "Gintaro" Radio pranešimą—Tarska, per 15-ka minučių laiko. Tas barškalas skaitė, kaip Kaune ir kituose Lietuvos miestuose. Viskas augs, statosi, kaip ant mielių. Vadinas pro Kauną Upės vynu teka, dabar Lietuvoj viskas rožėmis ir lelijomis išklota. Tačiau tas Stalino vieros apuokas nevažiuoja į tą rojų, bet skursta Kapitalistų vergijoje. Iš kur tas bolševikų agentas gauna tokių žinių? Mes turime tikrų žinių, kad mūsų giminės nebuvo nei buržujai, nei valdininkai, o vienok ištremti į tolimą Sibirą, Tobolską, vadinas už Uralo kalnų apie 2,000 miļų. Ar ilgai toki agentai mulkins lietuvių visuomenę?

J. Krasinskas

ALTS Susirinkimas

ALT S-gos Worcesterio skyriaus susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 15-tą, 7 val. vak. Liet. Piliiečių Klubo apatinėje salėje, 12 Vernon gatvės.

Bus paskaita, valdybos rinkimai ir svarbūs pasitarimai organizaciniais reikalais. Kviečia narius ir prijaučiančius. VALDYBA

Svarbu Tremtiniamis!

Šeštadienį, sausio 14 d., kaip 4:30 val. vakaro, Šv. Kazimiero bažnytinėje salėje įvyksta svarbus tremtinių susirinkimas del vasario 16-tos dienos, Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo aptarimas, švietimo ir kiti reikalai. Maloniai prašome visus tremtinius dalyvauti šime susirinkime. WORC. LIETUVIŲ TREM. ATSTOVYBĖ

AUSRELĖS CHORAS

Aušrelės vyrų grupė turės repeticiją sekantį sekmadienį, L.N.C svetainėje, 4-tą valandą po pietų. Jonas Dirvelis ves chorą ir naujos dainos bus sudainuotos. Naujos narės raginamos priklausyti prie vienos iš seniausių Lietuvių Worcesterio muzikališkų organizacijų ir pagelbėti užlaikyti mūsų tėvynės muziką. Anthony V. Savage

SUSIRINKIMAS

Tremtiniamis įkurdinti Komiteto bendras susirinkimas įvyks sausio mėn. 14 d. 1950 m., 8-tą val. vakare, Liet. Ukėšų Klube, 12 Vernon St.

Visi komiteto nariai: butų, darbo ir finansų prašomi būtina dalyvaut.

Kviečiami tremtiniai ir vietos lietuviai, kurie tik įdomaus šio komiteto veikla. J. Mack, B.T.A.K. Pirm.

Tremtiniamis Privalomų Pusmetinių Pranešimų "Displaced Persons Commission" Tvarka

1. Šių pranešimų blankos vadinami "Semiannual Report of Immigrant Displaced Persons".

2. Worcesterio šios blankos užpildomos: 476 Main St. ir kituose miestuose Imm. ir Naturalizacijos įstaigose.

3. Jas pildo visi tremtiniai, atvykę pagal DP Akta.

4. Viena anketa pildoma visai šeimai, kuri apima: a) šeimos galvą, b) vyrą arba žmoną, c) nevedusius, išlaikomus vaikus, kurie sėsdami į laivą buvo ne daugiau 21 metų amžiaus. Jeigu tremtinys, atvykdamas į JAV buvo nevedęs ar be vaikų, tai anketoje prašo žinias tik apie save. Jeigu dalį šeimos narių buvo Amerikos piliečiai, jų prašyti nereikia.

5. Iš visi reikia šias anketas pildyti 4 kartus per 2-jų metų laikotarpį. Jas pildo:

a) atvykę 1948 m. lapkričio 1 d. ar anksčiau—1949 m. sausio 1 d., 1949 m. liepos 1 d., 1950 m. sausio 1 d. ir 1950 m. liepos 1 d.

b) atvykę tarp 1948 m. lapkričio 2 d. ir 1949 m. gegužės 1 d.—1949 liepos 1 d., 1950 m. sausio 1 d., 1950 m. liepos 1 d. ir 1951 m. sausio 1 d.

c) atvykę tarp 1949 m. gegužės 2 d. ir 1949 lapkričio 1 d.—1950 m. sausio 1 d., 1950 liepos 1 d., 1951 m. sausio 1 d. ir 1951 m. liepos 1 d.

d) atvykę tarp 1949 m. lapkričio 2 d. ir 1950 m. gegužės 1 d.—1950 m. liepos 1 d., 1951 m. sausio 1 d., 1951 m. liepos 1 d. ir 1952 m. sausio 1 d.

e) atvykę 1950 m. gegužės 2 d. ir vėliau—1951 sausio 1 d., 1951 m. liepos 1 d., 1952 m. sausio 1 d. ir 1952 m. liepos 1 d.

Užpildytą anketą reikia išsiųsti 15-kos dienų tarpe prieš atitinkamą terminą, kad nurodytą dieną ji jau būtų Vašingtone.

6. Anketą pildyti mašinėle arba rašalu—spausdintomis raidėmis.

7. Atsakymai į klausimus: a) Name of Person—įrašyti pirmą vardą, antrą vardą ir galę pavardę.

b) Alien Registration No.—iš savo svetimšalio registracijos kortelės nurašyti savo numerį.

c) Age at Last Birthday—amžius (pastaba: ne gimimo data).

d) Date of Entry into the United States—data, kada išlipo į krantą JAV.

e) Place of Present Residence—viršutinėje eilutėje įrašyti namo numerį ir gatvės pavadinimą, antroje eilutėje—miesto vardą, pašto zonos numerį ir valstybę (state).

f) Kind or Type of Job or Occupation — dabartinis užsiėmimas. Laikiniai esąs bedarbis, bet darbo ieškas, rašo "unemployed", nedirbas ir darbo neieškas rašo "none". Namų šeimininkė skaitoma dirbančia ir atžymima "housewife". Vaikams virš 12 m. amžiaus, lankantiems mokyklą, rašoma "student". Vaikams iki 12 m. amžiaus nieko nerašoma.

g) Name and Address of Employer—darbdavio (įmonės) pavadinimas ir adresas; šeiminin-

kės ir amatininkai rašo "self-employed"; mokiniams virš 12 m. amžiaus rašoma mokyklos pavadinimas ir adresas.

h) Did you receive prevailing wages?—čia yra dvi skiltys—"yes" ir "no". Jeigu tremtinys gauna už savo darbą tokį pat atlyginimą, kaip ir kiti, jis skiltyje po "yes" rašo "X", jeigu gauna mažesnį atlyginimą, negu priklauso, po "no" rašo "X". Šeimininkėms ir mokiniams nieko nežymima.

Šiame puslapyje tėra 7 eilutės, t.y., 7-niems asmenims. Jeigu šeima susideda iš didesnio skaičiaus asmenų, reikia atitinkamai išgrafuoti atskirą baltą lapą ir ten surašyti žinias apie likusius šeimos narius.

8. Kitame puslapyje "Statement" atžymėti kryžiuuku atitinkamame kvadrato, kuris pranešimas iš eilės siunčiamas.

Virš eilutės "Signature" šeimos galva rašalu pasirašo.

9. Tremtinys, samoninai ven-gias teikti šias žinias, gali būti baudžiamas iki 500 dol. baudos ir iki 6 mėnesių kalėjimo.

10. Užpildytas aukščiau aprašytą anketą, reikia paštu siųsti ją atitinkamais terminais šiuo adresu: Displaced Persons Commission, % Statistical Section, Immigration and Naturalization Service, Washington 25, D.C.

NEBUK ŽILAS

Stebuklingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų šimkinimą ir plaukiankas. Šias gyduoles privalėtų turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka plaukai, arba pleiskanuoja. Jos atitaiso žilus plaukus kokie buvo, bet nėra dažal. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreipkitės neatidėliodami ilgiau. Kaina \$2.00. Jeigu nebusite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti.

Pasarga:—Jeigu atsiųsute kainą su orderiu, tai mes pašta užmokėsime. Arba galima užmokėti paštoriai kaip atnešavus.

FLORAL HERB CO. Box 305, Dept. 3, Clinton, Indiana

PRESCRIPTIONS

IDEAL PHARMACY

Vytautas Skrinška, sav. 29 KELLY SQ. Worcester, Mass. Su Visais Sveikatos Reikalais Kreipkitės į šią Lietuvišką Vaistinę Mes turim gražių Lietuviškų Kalendorių Savo Draugams

REIKALINGA

Reikalinga patarnautoja prie vaistinyčios. Butų gerai, kad mokėtų angliškai. Merginos amžius turėtų būti nuo 18 iki 25 metų. Darbas lengvas—atlyginimas geras. Kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Išveža Pelenus

Lietuvis išveža pelenus, liekanas, ir šiaip įvairius daiktus. Geras patarnavimas tame darbe. Tėraukitės del kainos ir pasitarimo pas:

ALBERTĄ SMOLSKĮ Dienomis—Tel. 2-4883 Vakaraš—Tel. 5-6751

Carroll Funeral Home

PETER F. CARROLL, Savininkas

Koplyčia — 3 Winthrop Gatvės, Worcester

Vienintėlis Lietuvis Balzamuotojas Worcesterį

Tels.: 4-6757 — 6-7297

MATYKITE GERIAU SU TINKAMAIŠ AKINIAIS IŠ THE EYEGLASS SHOP

16 Millbury Gatyje (Prie Kelly Alkatos) Receptai Ispildomi Tel. Dial 3-8051 9:30 to 6:00 P.M. Akiniai Daromi ir Taisomi VAL. J. WADOWSKI, Optikas 25 Metų Patyrimo—Patenkinimas Gvarantuotas